

DRUŽBA MISIONARA KRVI KRISTOVE

**IZVORNO PRAVILO
ŠTO GA JE DAO DRUŽBI
NJEN UTEMELJITELJ SV. GAŠPAR DEL BUFALO**

Uvod

Ovaj tekst je hrvatski prijevod prvog Pravila s Provedbom Družbe Misionara Krvi Kristove koji je 1841. god. bio odobren od Sv. Stolice te izdan u Rimu pod vodstvom Vrhovnog poglavara D. Enrico Rizzoli-a i tiskan u Trento 1881. god. pod nazivom: *Regula Congregationis Missionis a Pretioso Sanguine D.N.J.C. cum praxi.*

Pravilo koje je sv. Gašpar dao svojoj Družbi nije djelo jednog trenutka, nego ima svoju povijest i svoj proces, koji je trajao od 1815. do 1837. godine, tj. od osnutka Družbe sve do blaženikove smrti. Pravilo se postepeno razvijalo zajedno sa središnjom jezgrom karizme Družbe, odgovarajući zahtjevima i iskustvima svakodnevnog života i djelovanja.

U tom razvojnom procesu uočavamo dva odlučujuća datuma: 1822., kad je izdano „Transunto“, prvo istinsko Pravilo Družbe, koje je u narednim godinama bilo nadopunjavano; 1835., kad je sv. Gašpar oblikovao konačno Pravilo, rastavljajući poglavlja *Provedbe* od poglavlja *Pravila*, tj. smjernice koje se mogu prilagoditi mjestima i vremenu od temeljnih i sveopćih pravila. Giovanni Merlini govorio je o tome povodom kanonskog postupka Gašparove beatifikacije slijedeće: „Započeo je razmišljati o tome da zapiše sveobuhvatno Pravilo u svim njegovim djelima i često puta bi o tome govorio. Međutim, kad god je trebalo započeti pisati, ništa nije učinjeno i govorio bi da još nije došlo vrijeme jer ga Bog još nije dao. Tako je prolazilo vrijeme sve do jednoga dana 1835. god. kad sam se zajedno s njim nalazio ovdje u Albano te me on pozvao i rekao kako želi prije svoje smrti diktirati Pravilo za kanonsko odobrenje. Sjeo sam i započeo pisati u više navrata prema njegovom diktiranju nekoliko stranica. Zatim mi je rekao kako sve rasporediti, razdvajajući, koliko je bilo moguće, Provedbu od Pravila. Nakon svršetka ovog posla ponovo sam mu sve pročitao a on mi reče da tekst predam našem misionaru don Cristoforo Frioli kako bi ga preveo dobrim latinskim jezikom. Kasnije, nakon sazrijevanja i mnogo molitava, god. 1837. rekao mi je da mnoge stvari ispustim te dodam Provedbama. Više puta sam mu pročitao ovo Pravilo kako bi još sazrijevalo, a zadnji puta oko studenog te iste godine 1837. dok se on nalazio ovdje u Albano. Također je tom prilikom tražio da neke stvari ispustim te dodam Provedbama, rekavši da radije treba smanjiti nego dodavati“ (G. Merlini, *Gaspere del Bufalo. Un santo scruta un santo*, Roma-Albano Laziale 1984, 215-216).

Pravilo je svečevo remekdjelo. Sv. Gašpar opisuje u njemu Družbu, koju je sam osnovao i prikazuje u konkretnim crtama karizmu koju mu je Bog dao za Crkvu i za svijet. Neka ovaj tekst pomaže čitatelju pri otkrivanju, spoznavanju i prihvaćanju Božje poruke što ju je dao preko sv. Gašpara i njegove karizme!

Posebno zahvaljujem o. Stanislavu Kosu, D.I., na dobrom prijevodu s izvornog latinskog jezika.

p. Willi Klein, cpps
Salzburg, 27.04.2010

PRAVILO
MISIJSKE KONGREGACIJE
DRAGOCJENE KRVI G. N. I. K.
S PROVEDBOM

ALAE
TYPIS FILIORUM MARIAE
MDCCCLXXXI.

**Predragoj braći u Kristu članovima ove
naše Kongregacije Predragocjene Krvi.**

Ovdje vam se, evo, pruža Pravilo života odnosno provedbeno tumačenje prema običajima, što ih je naš časni Utemeljitelj Gašpar del Bufalo uveo već tamo od početka, a koje su oni slavni muževi, naši prethodnici, vjerno opsluživali s velikim plodom za duše i napretkom u vrlinama, a što svi mogu vidjeti iz njihova života i njihovih djela.

Vama je također poznato, kako je naš prethodnik nadasve bogoljubni Sluga Božji Ivan Merlini ovu provedbu sabrao u jedno i smatramo da nam nije dopušteno tome ništa dodavati.

Primate ga, dakle, radosnim srcem i odlučno izvršujte što se određuje, da bismo postali sudionici zasluga svojih pređa, a i nagrade.

Pozdravljam vas u Gospodinu.

U Rimu, kod sv. Marije u Triviju, na blagdan Obraćanja sv. Pavla Apostola, godine 1881.

Henricus Rizzoli
VRHOVNI VODITELJ

PRAVILO

U Ime Gospodina Našega Isusa Krista.

Budući da između mnogobrojnih dobročinstava, kojima je Sveta Apostolska Stolica obasula našu neznatnu obitelj, najprije treba navesti ono, što nam je ona u svojim oblastima, radi svetoga služenja, osnovala prebivališta, potrebno je da upotrijebimo svu radinost, da se započeto djelo, uz Božju milost, privede sretnom završetku i da to bude ne na malu pomoć kršćanskoj stvari u nevolji sadašnjega vremena. No bez zaštite zakona, koji našoj ustanovi treba da najbolje odgovaraju, Kongregacija koja je nastala jedva da bi mogla udovoljiti tom zamišljenom očekivanju. Zato pošto smo se posavjetovali s muževima, koji su preslavni svetošću života, obrazovanošću i životnim iskustvom, smatrali smo da ovdje neke stvari odredimo i da ih sastavimo u jedan zbornik, koji će se dovoljno pobrinuti za sadašnje i buduće članove, samo ako ga potvrdi vrhovna vlast. (*)

(*) Dne 17. prosinca 1841 Grgur XVI. izjavio je da ovu ustanovu treba veoma hvaliti i preporučiti i da su njezine ustanove prilagođene za postignuće svrhe i da ništa ne smeta, da se po tim Konstitucijama ravna. Neka se vidi Odluka na završetku ovoga Pravila.

NASLOV PRVI - SVRHA KONGREGACIJE.

Potrebno je već na samom početku onima koji nam se žele pridružiti staviti pred oči neke stvari, da bi znali, prema čemu moraju svoja nastojanja usmjeriti kao prema svojoj svrsi.

Svakom pojedinom članku Pravila dodajemo ono što se odnosi na provedbu, a donosimo to stoga, da samo Pravilo bude jasnije i da se potpunije opslužuje.

ČL. 1.

To je, dakle, nakana Kongregacije, da njezini članovi, koji pripadaju svjetovnom kleru, usklade cjelokupnu djelatnost i sav život prema propisu svetih kanona. Neka ne nastoje samo oko stjecanja svojeg savršenstva, nego neka vode brigu i o spasenju drugih.

Za provedbu.

Kongregacija se sastoji od svećenika koji obavljaju svete službe i dužnosti u zajednici, te od klerika koji se spremaju za svete službe i od laika koji se bave kućnim poslovima. Budući da svi ovi zajedno tvore jedno tijelo, treba da se ravnaju i jednim duhom. Neka, nadalje, članovi prijanjaju samo uz ono što je ozbiljno, umjereno, ispunjeno religioznošću; neka provode besprijekoran život i neka svom svojom dušom nastoje odgovoriti uzvišenom pozivu. Sve će to ostvariti, budu li plamtjeli Božjom ljubavlju.

ČL. 2.

Iz toga je jasno da članovi moraju činiti ono što je zajedničko svakom vjernom Gospodnjem službeniku. No njihova je prvenstvena dužnost posve se uključiti u svete pothvate koji se nazivaju misije i osposobljavati vjernike pomoću duhovnih vježba. Ove dvije vrste djelatnosti običavaju donositi obilan plod.

Za provedbu.

Svaki pojedini klerik brinut će se, već prema mjeri Kristova dara, da se osposobi za svete misije i za davanje duhovnih vježba različitim društvenim skupinama. A ako tko to ne bi mogao vršiti, bit će dovoljno bude li barem sposoban ispravno dijeliti sakrament pokore. Tako će na neki način sudjelovati u dijelu službe. Što se tiče svetih misija neka se prouči Način koji nam je časni naš Otac i Utemeljitelj predao na talijanskom jeziku.

ČL. 3.

Ova zadaća doduše zahtijeva da slobodni od svake smetnje budu kao Kristovi poslanici spremni proći različita mjesta; zbog toga im je zabranjeno preuzimati one zadaće, koje su vezane na stalno prebivalište.

Za provedbu.

Kanonika a i župnika slobodno je primiti među iskušeničke, samo ako ima dopuštenje za odsutnost ili mu je odobrena godina za odlučivanje; no ne dopušta se da u Kongregaciji bude potvrđen, osim ako je oslobođen od obaveze čuvanja sjedišta. Jednako treba reći i o drugim sličnim slučajevima.

Onaj tko je opterećen dugom ili vodi neku upravu ne može biti primljen u Kongregaciju, osim ako prije svoje stvari tako sredi, da može u njoj mirno živjeti.

Naše crkve ne smiju biti župne; i naši članovi neće preuzimati službu župnika, ni učitelja, ni redovitog ispovjednika samostanski i slično. Jednako im je zabranjeno da budu zaštitnici ili skrbnici ili upravitelji, pa makar se radilo o nabožnim mjestima. A tko bi preuzeo službu s kojom je spojena obaveza polaganja računa ili bi se samovoljno opteretio dugovima, premda u ime Kongregacije bez zakonita povjerenja potpisana valjanim pismom; tko bi to učinio neka zna da ne samo da svoje zvanje izlaže pogibelji, nego da Kongregacija posvema odbacuje taj način postupanja i ne obvezuje se da za to pod bilo kojim naslovom ili obzirom odgovara, nego tko takvo što učini, sav posao tereti njega i njegove baštinike itd.

ČL. 4.

Iako je pravo da onima koji su primljeni bude jasno, da je ovaj način života trajan i da bi odbacivanje stvorene odluke bez opravdana razloga bilo puno pogibelji, oni se povezuju s Kongregacijom, no ipak ne zavjetom, nego vezama ljubavi u slobodi.

Za provedbu.

Pitomci ne samo da se ne obavezuju nikakvim posebnim zavjetom, nego ni zakletvom, ni svečanim obećanjem da će trajno ostati tako, da se uvijek smatraju slobodnim od svake veze. A u prokušanom će zvanju nedvojbeno ustrajati, razmotre li da je ovo zadnje posebna Božja milost; budu li za nj usrdno molili i budu li predložene nam propise vjerno i cijelim srcem izvršavali.

ČL. 5.

Vujujući pod znakovima i u ime dragocjene Krvi Gospodina Našega Isusa Krista neka im ne bude ništa preče nego njoj iskazivati štovanje i posvuda je širiti; iz tog naime izvora proistječe obilje svih milosti. Neke smatraju da je njima rečeno ono na što upozorava Apostol: „*Imamo dakle, braćo, slobodan ulaz u Svetinju po Krvi Isusovoj - put nov i živ što nam ga on otvori kroz zavjesu, to jest svoje tijelo; imamo i Velikog svećenika nad kućom Božjom. Pristupajmo stoga s istinitim srcem u punini vjere, srdaca škropljenjem očišćenih od zle savjesti i tijela oprana čistom vodom. Čuvajmo nepokolebljivu vjeru nade, jer je vjeran Onaj koji daje obećanje. I pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela te ne propuštajmo svojih sastanaka*“ (Heb 10, 19-25).

Za provedbu.

Da bi se razbudila, povećavala i sačuvala u Kristovih vjernika pobožnost i štovanje prema ovoj velikoj cijeni našeg spasenja, u svim će našim crkvama, a i drugdje pri određenom žrtveniku, prema Ordinarijevoj odluci, biti osnovana bratovština dragocjene Krvi i pripojena bratovštini naše glavne kuće. Ostali se čini pobožnosti naznačuju u Obredniku naše Kongregacije.

Budući da se pobožnost prema dragocjenoj Krvi promiče posve besplatno, izdatke koji nužno nastaju podmirit će uprava crkve i pobožnost naših članova.

ČL. 6.

Neka članovi posebnom pobožnošću i čašćenjem štiju preblaženu Djevicu i Božju Majku Mariju čijoj je zaštiti već tamo od početka Kongregacija povjerila sebe i sve svoje; izvršujući svete službe zazivat će je navlastito zazivom Pomoćnice Kršćana, kao što nam je svojim primjerom pokazao i naredio sveti naš otac Papa Pio VII.

Za provedbu.

Budući da je naša Kongregacija počela živjeti na dan Uznesenja B.D. Marije, iz zahvalnog poštovanja prema Bogorodici, u našim se crkvama svake godine prije te svetkovine obavljaju devetdnevne molitve. Sam se blagdan slavi svečano, a poslije podne, nakon propovijedi, otpjevat će se Himan sv. Ambrozija.

Osim toga će se na blagdan B.D. Marije pod naslovom . pomoćnice Kršćana . dne 24. svibnja slaviti svečana misa za dobrobit i porast Kongregacije.

Povrh toga uobičajeno je u Kongregaciji, da naše crkve imaju žrtvenik na kojem se nalazi slika B.D. Marije s Djetetom Isusa u naručju predana vjerničkom čašćenju. Slika je tako napravljena da Isus desnom rukom drži kalež svoje dragocjene Krvi i pokazuje ga Majci, a B. Djevica poziva grješnike da uživaju ovaj božanski lijek koji je tolikom plamtećom ljubavlju pripremljen ljudima za uništenje grijeha i za oblačenje vrlina.

Časni je Osnivač odredio da se naši svećenici služe ovom slikom u misijama.

Ne zanemarimo, napokon, promicanje štovanje B.D. Marije pod naslovom Bezgrješnoga začeca, Sedam žalosti i presv. Ružarja.

NASLOV DRUGI - UNUTRAŠNJA I KUĆNA STEGA.

ČL. 7.

Nema nikakva razloga da za sređivanje ponašanja donosimo mnogo isprava, budući da to treba tražiti, kako smo napomenuli, u papinskim uredbama; zato ukratko govorimo o onome, što se iz bližega odnosi i na naš stalež.

Za provedbu.

Svima koji žele živjeti u Kongregaciji mora biti stalno do toga, da se ne samo podlažu svetim odredbama, nego da i nastoje da im se savršeno podlažu. Narod naime misionare drži za svete muževe, a to očekuje i Crkva.

ČL. 8.

Ono glavno i potporanj reda je to, da članovi budu poslušni onima koji su na čelu Kongregacije i da bi stekli najviši stupanj vrline neka se svaki pojedinac služi posebnim duhovnim vođom; njegovoj vjeri i vlasti neka se prepuste umjesto Bogu; u toj će stvari postupati promišljenije, ako sebi odaberu razborita čovjeka iz iste životne Ustanove.

Za provedbu.

Neka između poglavara i podložnika odsijeva sklad; neka poglavari postupaju obzirno doduše i u ljubavi, a podložnici neka odgovaraju poučljivošću i žrtvom vlastite volje. Osim toga u uklanjanju smetnja, njegovanju vrlina i o svemu što pridonosi duhovnom napretku veoma će pomoći općenje s duhovnim vođom, prema različitim darovima Duha Svetoga, koji dijeli pojedincima kako hoće. Iako je svakom pojedincu slobodno da po vlastitoj volji sebi izabere ispovjednika, ipak će biti bolje, ako izabere naše.

ČL. 9.

Neka pristankom volje i prinuđeni nastojanjem oko božanske službe plamte promicanjem uzajamnog napretka; neka jedni druge međusobno susreću dužnim poštovanjem; i neka ozbiljnosti onoga što treba obaviti i uraditi pridodaju i ljubežljivost.

Za provedbu.

Budući da nas je Gospodin sabrao u svom svetom zvanju, da provodimo zajednički život, potrebno je da međusobno budemo gorljivi i da jedni druge potičemo na vjerno služenje Bogu, da tako unaprijedimo svoje posvećenje. Neka zato među nama cvate sloga, mir, poštovanje, snošljivost i ljubav. Neka jedan drugom dobrohotno pruža pomoć. Nedostatke pojedinih članova neka ispričava ljubav i neka ne dopusti da se one stvari koje bi za nekoga mogle biti nepoćudne prenose iz jedne kuće u drugu. Neka od nas budu daleko nenaklonosti, a i naklonosti, povjerljivosti, šaljivi doticaji, ulizivanje i preuzetnost duha. Neka svaki pojedinac sam za sebe živi poput anđela u tijelu, ostalima neka bude uzorom dobrih djela. Neka bude radostan, ozbiljan, čedan, ljubezan i uljudan; uljudnost je naime vrlina. Neka napokon svatko nastoji živjeti u jednostavnosti srca, u poniznosti i razboritosti.

ČL. 10.

Neka dnevne vježbe pobožnosti obavljaju zdušno. Na jednom mjestu i ukoliko je moguće sabrani pred žrtvenikom presv. Sakramenta neka se prepuste svetom razmatranju; jednako tako neka se skupe na zajedničku molitvu prije blagovanja i noćnoga počinka i neka u podne i navečer ispituju svoju savjest.

Za provedbu.

U Molitvenom priručniku nalaze se opisane vježbe pobožnosti, koje se imaju obavljati u zajednici.

Neka se za razmatranje upotrebljavaju pisci zdrava naučavanja. Tijekom mjeseca lipnja i u vrijeme duhovnih vježba neka se razmatraju otajstva dragocjene Krvi. Vanjskim osobama, kad obavljaju duhovne vježbe, neka se predaju razmatranja prikladna za pojedine skupine.

Ispitivanje savjesti običava se obavljati prije ručka zasebno u vlastitoj sobi; ako je međutim tko negdje drugdje uposlen, neka ispitivanje obavi ondje. Oni koji su uposleni ispovijedanjem, kad se približi vrijeme ispitivanja, bit će upozoreni, da ne izostave ovu vježbu. Ovo ispitivanje većinom biva o vrlini poniznosti ili o spasonosnim opomenama koje su nam dane; no neka se o tome svatko posavjetuje sa svojim duhovnim vođom kao i u drugim stvarima koje se odnose na dušu.

U vrijeme blagovanja svećenici i pitomci (Convictores) odlaze u kapelu ili u crkvu, gdje se izmole propisane molitve. Zatim, ako se molitve obavljaju u kapeli, pošto poljube Lik Presvetog Raspela, koji se običava držati pred žrtvenikom, odlaze šutke u blagovaonicu.

Braća poslužitelji koji su spriječeni nekom službom, neka u mjestu gdje se nalaze izmole - *Anđeo Gospodnji*, tri puta *Slava Ocu*, *Očenaš*, *Zdravo Marijo*, *Slava* na čast sv. Franji Ksaverskomu; a na završetku ono najsmjernije predanje - *Vječni Oče*, itd.

Nakon večere, kad se dovrši odmor i dade znak svi polaze šuteći u crkvu ili u kapelu, ondje obave ispitivanje savjesti i izmolit će molitve kako se nalaze u Priručniku.

ČL. 11.

Kad se razmjestite neka se okrijepe ne samo siromašnom hranom nego i korisnim čitanjem; a čim se po običaju ugodno i duševno opuste, pošto se zakaže dnevni počinak koji se u popodnevno vrijeme može po potrebi produžiti ili se običava spojiti, povuku se u svoje sobe.

Za provedbu.

Zajutak se redovito uzima u blagovaonici u šutnji, pitomci zajedno, a drugi kako im je zgodno.

Kada članovi za ručak ulaze u blagovaonicu, svaki pojedini zaustavi se ispred stola i kad se izmoli blagoslov kao što stoji u Priručniku, svaki pojedini odlazi na svoje mjesto. Tada, pošto poglavar dade znak, čitač sa čitališta stojeći, otkrivene glave, pročita nekoliko redaka iz svetih Evanđelja, a svi pozorno i s poštovanjem, snimivši s glave biret, slušaju. Sustolnici, ako hoće, na novi znak stave biret na glavu, tada razviju ubrus, donose se hrana i započne ručak. Međutim, čitač koji još stoji, otkrivene glave pročita naslov djela, a to je prema običaju rasprava O. Alfonza Rodrigueza. Sjedne, i ako hoće stavi biret na glavu i nastavi čitanje. Zatim, kada čitajući prelazi iz jednog poglavlja knjige u drugo, ustane i snimivši biret, navijesti naslov i sjednuvši, nastavi čitanje kao prije.

Kad blagovanje bude dovršeno i smotaju ubrus, poglavar daje znak kao što je gore rečeno, svi će snimiti svoj biret, a čitač stojeći čita martirologij za sutrašnji dan, a nakon toga svi odgovaraju - *Bogu hvala*. Čitač siđe sa čitališta, a ostali ustanu i stojeći ispred stola, kao na početku, mole zahvalnicu prema Priručniku. Zatim svi, poradi odmora polaze na mjesto, koje će se prema mjesnim prilikama moći mijenjati. Kad onamo stignu, poglavar pozdravi - *Hvaljen Isus i Marija!* - Drugi odgovaraju - *Uvijek hvaljeni!* - Prekida se šutnja, koja se nakon odmora ponovno nastavlja.

Spomenuti način primjenjuje se i kod večere, no tada se ne čita ni Evanđelje ni martirologij, nego se obavlja čitanje koje počinje na dani znak i prestane na novi znak, i čitač rekne - *A ti, Gospodine itd.* Svi odgovore - *Bogu hvala!*

Večernje čitanje u vrijeme večere većinom govori o djelima ljudi, koji su se proslavili apostolskim životom ili o životu svetaca koji je prilagođen životu braće poslužitelja.

Kada duhovne vježbe obavljaju više od trojice, za vrijeme ručka i večere čita se životopis kojega sveca koji je prikladan za skupinu. A kad duhovne vježbe obavljaju naši, čita se život ili pisma sv. Franje Ksaverskoga ili život našeg Utemeljitelja.

Oni koji nisu zakonito spriječeni čitaju redom kod stola, a kad ih je samo nekolicina, onda običava čitati jedan od braće poslužitelja. A ako se ni to ne bi moglo ostvariti, da bi se održalo pravilo, skratit će se čitanje ali se kod ručka ne izostavlja Evanđelje i na završetku martirologij. Šutnju treba obdržavati i kod prvog i kod drugog stola. Misionari koji u kući trajno borave, dat će prvo mjesto misionarima gostima, predstojnik predstojniku i tako redom, držeći se reda službe, a zatim se drže reda ulaska u Kongregaciju.

Gosti koji ne pripadaju Kongregaciji, ali ako obnose građansko dostojanstvo dobivaju prvo mjesto, a ostali prema stupnju, bilo iza predsjednika (Praesides), bilo iza drugih službenika ili misionara i ispred ili iza braće poslužitelja.

Biskupi, iako su članovi Kongregacije, imaju prednost pred generalnim upraviteljem (Director Generalis), za njih se i za generalnog upravitelja pridoda mali stolnjak na stolu i jastuk na sjedalo.

Bude li zbog nekog gosta trebalo pripremiti poseban stol pored stola zajednice, neka se, gdje je to moguće, priredi izvan blagovaonice, i neka mu se pridruže jedan ili drugi od misionara. Ondje se ne čita i ne obavezuje šutnja.

Ujutro se na zajuttrak običava poslužiti arapski napitak, zvani kava, ili nešto drugo prema raznolikosti krajeva ili prema potrebi pojedinca. Za ručak se poslužuje jedno jelo s dva tanjurića, sirom ili kobasičarskim jelom i voćem.

Na velike svetkovine priroda se i drugo jelo. Za večeru daje se jedno jelo s tanjurićem, salata, sir i voće. Onome koji je doputovao, a nije ručao daje se druga hrana. A u posne dane neka se pomno obdržavaju crkveni propisi.

Onaj, koji ne podnosi neku hranu, smije moliti poglavara, koji će povjeriti ekonomu, da mu se po običaju daju dva jajeta, a tko je zbog zdravlja prisiljen da uzima hranu drukčiju nego zajednica, napomenut će to poglavaru, koji će se za to pobrinuti. A ako je to prolazna potreba, bit će bolje ako bolestan član dođe u blagovaonici na drugi stol.

Ekonom će se pobrinuti da se na prikladnom mjestu čuva nešto kruha i vina za one, koji će tijekom dana osjetiti potrebu da nešto uzmu. Uostalom, neka se svatko trudi da obuzdava neumjerenu pohlepu i neka zna, da je Kongregacija doduše spremna da udovolji potrebi, a ne i pohlepi.

Neka se, dakle, izbjegavaju skrajnosti. Ipak treba primijetiti da se ovime ne isključuju raznolikosti, koje se pojave prema krajevima i običajima, pazeći na trijeznost. Ovoliko što se tiče prehrane.

Tko ulazi u blagovaonicu dok se moli blagoslov stola ili čita Evandjelje, neka ostane kod ulaza, a kad dođe, dok drugi sjede, pošto je iskazao poštovanje svima, prilazi i svojem mjestu govoreći tiho: Pomolimo se, Blagoslovi Gospodine itd.

Dogodi li se da netko pri završetku stola uzima još hranu dok se čita martirologij, snima biret kao i ostali, a dok se moli zahvala, sjedeći, prestane jesti i s drugima zahvaljuje.

Misionari i iskušeni na jednom se mjestu odmaraju; a pitomci zasebno; to treba reći i za one koji obavljaju duhovne vježbe, a ako su samo dvojica ili trojica, mogu se pustiti na odmor s misionarima.

Braća poslužitelji, koji su blagovali kod prvog stola, neka pomažući se međusobno, obavljaju kućne dužnosti u blagovaonici i u kuhinji.

Neka se u odmoru ne pretresaju moralni slučajevi i neka se izbjegavaju pritužbe i prepirke, kako to nalaže uljudnost. Jednako neka paze da ne govore o onome, što može otežati, a ne olakšati život. Neka govore, bilo o svetim službama ili o ravnodušnim stvarima; a ovi će se razgovori posvetiti iz svrhe. Moći će se također pjevati duhovne pohvale svetih misija; ili se dati na čišćenje crkve ili kuće ili raditi druge ručne poslove.

Na završetku odmora poslije ručka, i poslije večernjih molitava, na dani znak, svi koji nisu zaposleni, neka pođu u svoju sobu, zbog poćinka, koji se poslije ručka prema vremenu godine može produžiti od pola sata sve do dva sata.

U vrijeme poćinka nitko ne smije ulaziti u sobu drugoga, osim zbog opravdanog razloga, a ni upraviteljima se ne dopušta da traže račun od braće poslužitelja o izvršenim izdacima, ili o drugim poslovima, osim ako neka potreba to zahtijeva.

ČL. 12.

Neka obdržavaju šutnju, koja osigurava tišinu, prema mjestu i vremenu, osobito kod stola i kad god idu u skupinama i neka tišim glasom razgovaraju u predvorjima naših kuća, i u dvorištu.

Za provedbu.

U govornici i u dvorani za odmor, a i u vlastitoj sobi, u radionicama i u dijelovima koji su daleko od zajednice, može se govoriti glasno, ali uvijek umjereno i bez buke.

ČL. 13.

Ženama neka zatvore pristup ne samo u kuću, nego i u ograđeni prostor oko nje i premda malo članova boravi ondje, nikome nije slobodno prekršiti ovaj zakon, koji je od najveće važnosti za zaštitu svetosti i dostojanstva svetoga reda.

Za provedbu.

Granice klauzure neka se tako odrede da iz toga ne može nastati ništa nezgodno.

Žene neka se primaju izvan klauzure, na otvorenom mjestu i s ozbiljnošću prema onome: Sa ženama neka tvoj govor bude kratak o odrješt.

ČL. 14.

Zabranjuje se, bez poglavareva odobrenja i bez pratioca izići iz kuće; besposleno obilaziti po selima i raskršćima, pribivati igrama bilo koje vrste koje se javno priređuju ili dolaziti k stolu u tuđoj kući, osim ako se ugošćuju, ili zbog kojeg drugog važnog razloga.

Za provedbu.

Tko izlazi iz kuće, može već unaprijed dobiti dopuštenje od poglavara, a u nekom slučaju i trajno, kako to biva s braćom poslužiteljima, koji izlaze za obavljanje poslova.

Hvale vrijedan je postupak onih kuća, u kojima se onaj tko izlazi ili se vraća, prijavi vrataru ili stavi i ukloni znak na ploči, koja se obično nalazi na ulazu.

Premda je misionaru zabranjeno izaći iz kuće bez pratioca, ipak se može dogoditi slučaj u kojem treba oprostiti od ovog zakona i tada će se poglavar pobrinuti prema svojoj razboritosti, ali tako da to ne postane običaj.

Iskušenicima neka izlaze po trojica ili s potvrđenim; a pitomci po dvojica i po dvojica svi zajedno.

Predvečer neka svi nastoje biti kod kuće i neka ne izlaze noću, osim zbog žurne potrebe ili zbog službe.

Kao što se zabranjuje hodati naokolo po selima i ulicama, tako i besposleno boraviti u javnim mjestima. A u privatne kuće neka ne ulaze, osim ako zatraži potreba, korist ili uglađenost.

Na putovanjima treba se kloniti društva žena; a ako se to ne može postići, neka se to nadoknadi ozbiljnošću, bez ikakve povjerljivosti.

ČL. 15.

Neka se, što se tiče vanjske njege i odjeće, prilagode rimskom kleru; neka hodaju u čistoj i dugačkoj haljini bez raskoši, neka ne upotrebljavaju svilenu. Na odjeći neka imaju samo znak Kongregacije, a to je lik Raspela koji se priveže mjedenim lančićem oko vrata i koji se stavlja u pas; neka ga nose obavljajući svete službe i izvan grada.

Za provedbu.

Izvanjska odjeća crna je, propisuje se jednoličnost s obzirom na tvar i oblik, bez raskoši, i bez ikakva ukrasa i suviška. Na obući upotrijebit će se kopče bez ukrasa.

Premda se treba kloniti svilenoga, ipak se dopušta svilena kapica, čarape i grudnjak od sirove svile 'Bavella'.

Biskupi koji su članovi Kongregacije oblače crnu odjeću i grudnjak, a u biskupskim obredima ljubičastu. U ostalome po običaju ostalih biskupa.

Svi koji su odobreni za ispovijedanje, barem muškaraca, nose na grudima slika Presvetog Raspela. Ta slika bit će visoka oko četiri prsta s križem iz ebanovine ili crnog drveta, po mjeri oko šesnaest uncija (16 x 27,3 gr.). Na četiri skrajnje strane bit će kukuljica, iznad slike naslov, oko glave sjaj, i ispod slika žalosne Djevice. A sve iz pozlaćene mjedi, ako je po volji, ali s najvećom jednostavnošću.

Braća poslužitelji, osim talara i tkanine nose kolar bez bijeloga poveza. Kapica će biti lanena, a na obući namjesto kopči nosit će sveze. Zimski ogrtač bit će s dugim rukavima za braću poslužitelje a za druge skoro zaobljen.

Bude li zbog raznolikosti mjesta i okolnosti u izvanjskoj odjeći trebalo provesti raznovrsnost, tada će se o tom povesti briga.

Konačno, za njegovanje uzajamnog poštovanja i za zaštitu svećeničkog dostojanstva, neka budu svi također u kući potpuno odjeveni i obučeni.

Samo braći pomoćnicima treba dati oprost od toga, ako bi inače jedva mogli vršiti određene im dužnosti, na pr. kada rade u kuhinji ili u vrtu. Kada te poslove obave, neka opet obuku svoju odjeću.

ČL. 16.

Budući da se sile duše, koje bi se možda u poslovima mogle skršiti, moraju osvježiti, neka jedan cijeli dan u mjesecu pojedinačno posvete svetoj sabranosti, kojeg će provesti u razmatranju o smrti i usrdnije zazivati Božju pomoć. Isto tako neka svi svim marom, slobodni od vanjske službe, obave svake godine ascetska vježbanja u trajanju od deset dana, a što običava biti malo prije blagdana sv. Franje Ksaverskoga, koji se štuje kao najmoćniji Zaštitnik Ustanove.

Za provedbu.

Misionari svakog mjeseca, u dan kad su slobodni od ispovijedanja, zasebno se posvećuju svetoj sabranosti pripravama za smrti i da ne bi bili ometani, poglavar će učiniti da se na vrata sobe stavi pločica s natpisom: Zapriječen.

Ovako sabranje počinje nakon večernjih molitava, a završava sljedeći dan jednako poslije molitava. Misionarevoj volji i njegovu duhovnom vodi prepušta se da rasporedi satove i vježbanje ovoga dana, ne izostavljajući ipak čitanje kojeg dijela naših propisa.

Tko se posvećuje svetoj sabranosti ne oprašta se od zajedničkih čina, a tko nema u tijeku mjeseca nijedan dan slobodan od poslova, nadoknadit će to na najbolji mogući način.

Pitomci i iskušeni posvećuju se sabranosti zajedno u isti dan. A braća poslužitelji imat će namjesto sabranosti duhovni sastanak i poučavat će se u kršćanskom nauku.

Svete duhovne vježbe, osim ako je za koji slučaj nešto drugo na skupštini određeno, počinju dana 22. studenoga navečer, a završavaju 1. prosinca navečer. A osam dana prije toga održat će se skupština Zajednice, na kojoj treba čitati o načinu Vježba kao u Dodatku.

Osim toga, određuje se, tko da ovih svetih dana navješćuje članovima Božju riječ. Određuje se i raspored i što god drugo bude potrebno.

Dana, koji prethodi uvodu, u blagovaonici kod ručka, nakon Evandjelja čita se raspored s jednom od enciklika koje je prigodom Vježba poslao Časni Osnivač našim kućama i ako je što drugo naredio sadašnji generalni upravitelj.

U vrijeme Vježba u našim se crkvama ne propovijeda, niti ispovijeda osim zbog važna razloga. A po običaju se slavi misa s kunicom dragocjene Krvi i devetnica u čast Sv. Franje Ksaverskoga; zatim noćno moljenje u kojem se ponavlja devetnica.

Budući da je Sv. Franjo Ksaverski zaštitnik čitave Kongregacije, na jednom od žrtvenika bit će postavljena njegova slika. Blagdan će se slaviti toga dana 3. prosinca, a blagdan Zaštitništva s duhovnim vježbama za narod dana 12. ožujka.

ČL. 17.

Kao što treba da drugima svijetle primjerom života, jednako tako i u poznavanju ljudskih i božanskih stvari; zbog toga, osim vremena, što će se posvetiti zasebnom učenju, neka u određene dane u tjednu održava prosvjetni sastanak, na kojem će po rasporedu obrađivati Sveto pismo, dogmatsko i moralno bogoslovlje, mistika, bogoslužje i sveto govorništvo.

Za provedbu.

Neka u zasebnom učenju ne izostave ono, što se tiče našega zvanja.

Na naše studijske sastanke, s pristankom skupštine (congressus), mogu pristupiti crkveni ljudi pa i oni koji ne pripadaju Kongregaciji.

Studijski sastanci neka se održavaju ovim redom:

u ponedjeljak Sveto Pismo; u utorak Dogmatsko bogoslovlje; u srijedu i četvrtak Moralno bogoslovlje; u subotu sveti obredi i ascetika ili sveto govorništvo.

Generalni voditelj odredit će kojim se piscima treba služiti. On će se brinuti da zastupaju zdrav i dobrohotan nauk prema duhu Crkve.

Na sastancima neka se ponajviše prije drži predavanje, zatim se iznose dvojbe, a potom svatko iznosi svoje mišljenje i napokon se zaključuje.

Sastanak se ne održava kada se uredi opće ispovijedanje i od 28. rujna do 4. studenoga uključno.

Gdje biskupi žele našima povjeriti rješavanje moralnih slučajeva, generalni upravitelj izabire ili se izabere na skupštini onoga koji će pripremiti rješenje koje će biti konačno. A svakog mjeseca, izuzev one koji običavaju biti slobodni, u određeni se dan okupljaju crkveni ljudi u određenom mjestu kuće misija i tamo, nakon kratkog razmatranja i izmolivši 'Djela naša' itd., jedan ili drugi od nazočnih pročita svoje rješenje, a ako se što protiv toga prigovori, održava se raspravljanje, s ljubavlju i uljudnošću koja dolikuje. Konačno, određeni misionar iznese svoje rješenje, poslije kojeg se više ne dopušta nikakav prigovor. Kad se to svrši, određuje se moralni slučaj za sljedeću sjednicu i zaključuje sa 'Zahvaljujemo Ti' itd. Ovom zgodom potiču se ispovjednici na ono sveto jedinstvo koje je za provedbu veoma preporučivao slavni Sv. Leonard a Portu Maurizio.

ČL. 18.

Neka pak definirane dogme razluče od skolastičkih mišljenja i rješenja i neka upotrijebe način u raspravljanjima. A ako namjeravaju objaviti spis, neka to podvrgnu sudu vrhovnog voditelja prije nego što podnesu određenim vanjskim ocjeniteljima.

Za provedbu.

Kao što, prema nauku Benedikta XIV. narodu treba predavati samo ono, što je sigurno, tako neka misionari u svojim proučavanjima razluče ono što je sigurno od nesigurnoga, ono što je zapovjedbno od onoga što se savjetuje, i neka se pomnije drže bogoslovskih izražaja.

Neka u raspravljanjima izbjegavaju preveliku gorljivost i upornost u obrani vlastita mišljenja i budući da u dvojbenim stvarima ostaje sloboda, tako će svakom pojedincu biti slobodno da ugladeno iznese svoje mišljenje. A kada poglavar nametne šutnju, neka svi bez odgađanja ponizno prihvate.

Generalni upravitelj, prije nego što nekome od naših dade ovlast, da objavi neki spis, neka traži pismeno mišljenja razborita muža; a piscu, ako je mudar, neće biti teško podnijeti ovaj čin poniznosti.

ČL. 19.

Iako se moraju baviti svojom dužnošću i ne miješati se nepromišljeno u razne poslove drugova, ipak primijete li da je našoj obitelji uobičajeno to raditi, ili je prilagođeno za uklanjanje zla, koje se možda uvuklo, moći će, držeći se reda, o tom govoriti, a po zakonima poštenja i ispravnosti katkada će biti i dužni da stvar iznesu, da se donesu korisnije odluke.

Za provedbu.

Neka se svi naši brinu za dobar glas Kongregacije. Zato ako netko zamijeti da se događa nešto na njezinu veliku štetu, a ni poglavar ili predsjednik, ni skupština ne pružaju ustuk, neka s najvećom iskrenošću i jednostavnošću, nepristrano obavijesti o tom generalnog upravitelja i nitko ne može ni jednom članu, premda laiku, zabraniti da mu pošalje pismo. Dapače, ozbiljno treba ukoriti one, koji bilo da prikrivaju pisma, koja se njemu pišu, bilo njegove odgovore.

Nadalje, neka svatko voli popravljavanje i neka ga poštene i zahvalne duše prima; ako bi to teško podnosio i ako bi bio neugodan prema onome, koji ga je prijavio, ne bi bio prikladan za našu Kongregaciju i neka se za sebe pobrine.

Uostalom, neka svatko svoje sile upotrijebi za dobrobit Kongregacije i neka o njoj a i o njezinim članovima govori s poštovanjem i ljubavlju; ona je Božje djelo na koje smo pozvani za svoje posvećenje i spasenje.

ČL. 20.

Koji se određuju da budu službenici Kongregacije neka bez zakonita opravdanja ne odbijaju ponuđene zadaće; ako je porok tražiti ih iz požude za gospodarenjem, vrlina je preuzeti ih na poglavarev poticaj.

Za provedbu.

Tko se izabire za neku dužnost, neka je primi revna duha i vrši u Kristovu duhu. A ako ima opravdan razlog da je ne prihvati ili da je napusti, iznijet će stvar generalnom upravitelju i onda njegov sud neka prihvati poučljivo, s pouzdanjem u Boga, od kojega je sve dobro.

ČL. 21.

Konačno, neka ne prelaze samovoljno s određene postaje na drugu; i neka se u domovini bez dopuštenja ne zadržavaju kod krvnih srodnika, prema kojima treba da suspregnu pretjeranu ljubav.

Za provedbu.

Neka članovi Kongregacije ne traže svoju udobnost; Bog ih je naime pozvao u Kongregaciju, da služe, a ne da budu posluživani, i zato će nastojati odupirati se svojoj volji.

Tko želi promijeniti kuću, ili poći drugamo, neka zamoli pismeno dopuštenje generalnog upravitelja, no ipak, nastane li neka žurna potreba i ako stvar odobri skupština, mjesni poglavar može dati dopuštenje za nekoliko dana, ali tako, da što prije obavijesti generalnog upravitelja.

Onome tko je od generalnog upravitelja dobio odsutnost iz Kongregacije za neko vrijeme, ako je spriječen da se u određenom roku vrati, potrebno je produženje. No tko bi po svojoj samovolji drukčije uradio, dokazuje da ne želi ostati u Kongregaciji.

NASLOV TREĆI DOLIČNO OBAVLJANJE SVETIH DJELA.

Stvarima koje su utvrđene za način života, nadodajemo još neke, da pobožna djela koja treba poduzimati i obavljati, pogodno i sretno napreduju.

ČL. 22.

Neka članovi uz opće crkvene odredbe i naše propise, poznaju također i sinodske odluke biskupija u kojima borave, i neka ne čine ništa što bi sa svim ovim bilo u neskladu.

Za provedbu.

Neka svatko kod sebe ima primjerak naših propisa, a svaka naša kuća neka ima apostolske odredbe a i biskupijske sinode s nužnim i zgodnim bilješkama. Zatim, kada zbog službe borave u tuđoj biskupiji, neka pitaju, koje mjesne zakone treba imati pred očima i neka od biskupa ili njegova namjesnika zamole ovlasti.

ČL. 23.

Tražeci samo ono, što je Krista Isusa, neka budu daleko od svake vrste lakomosti, i neka ne troše za svoje i zasebne upotrebe ni prinose vjernika, ni plaće, koje dobiju za službe ili njihovom prigodom.

Za provedbu.

Neka srcem ne prijanjaju uz bogatstvo i neka izbjegavaju groznu pohlepu za bogaćenjem. Zabranjeno je članovima prodavati spise, koji se tiču propovijedanja, besplatno trebaju pomagati.

Prigodom misije zabranjeno je primati milostinju za mise, ali danom prigodom, dobročinitelje će moći uputiti poglavaru obližnje kuće; i neka se nitko u vrijeme i u mjestu misije ne usudi preuzeti ovakav teret.

Prinosi, plaće i darovi, koji na bilo koji način proisteknu iz službe, oduzevši troškove, pripadaju ekonomatu kuće misije, koja je preuzela službu, osim ako generalni upravitelj bude drukčije rasporedio. Ako bi netko sebi nešto prisvojio, dužan je to vratiti, a tko bi kućne stvari grješno uzimao, treba da nadoknadi štetu.

ČL. 24.

Neka ono, što će govoriti u propovijedi, pošto zamole Božju pomoć, brižno razlažu, ostavljajući po strani ono upitno, to jest, ono što je zamršeno i protivno mišljenju naučitelja. Neka proberu i predaju narodu sigurne i jasne stvari, a koje su korisne za oblikovanje ćudoređa i za spasenje. Lakoćom govora neka se prilagode osjećanju i razumijevanju slušateljstva, ne umanjujući ipak ništa dostojanstvo božanske riječi.

Za provedbu.

Osim ovoga, što ovdje preporučuje Pravilo i što treba u cijelosti sveto obdržavati, neka svi u govoru uznastoje oko čednosti, kako u riječima, tako u kretnjama i nastupu.

Neka slušateljima iskazuju dužnu čast i izbjegavaju svaku oštrinu i prijekore koji proizlaze iz lažne revnosti. Neka posebnim štovanjem i čašćenjem poštuju kler i neka ne govore ništa protiv njega. Neka govore ne samo o izbjegavanju poroka, nego i o nastojanju oko vrlina i da služimo Bogu svim srcem, svom dušom i svim silama. Neka vjerske istine i zakone ćudoređa slušateljima tako izlažu, da od razuma siđu k srcu: a sve će to misionari lako postići, budu li se brižljivo posvetili molitvi, čitanju Svetoga pisma i djela Svetih Otaca.

ČL. 25.

U rješavanju slučajeva svetog pokorničkog sudišta, neka izbjegavaju onu oštrinu, koja bi mogla vjernike odalečiti od primanja ovog spasonosnog sakramenta; nego neka sve prigle širokom ljubavlju, i odstrane stid kod onih koji teškom mukom priznavaju. Premda čuju kako god strašne i sramotne stvari, neka suosjećaju s ljudskom slaboćom; i da ne bi tko god očajavao, neka propovijedaju o bogatstvu božanskog milosrđa, ovom naime milostivošću povezanom s naobrazbom moralnog bogoslovlja, veoma će mnoge od poroka privesti k vrlini.

Za provedbu.

Na ispovijedanje neka pristupaju s nakanom da pribave spasenje duša i tu milost neka usrdnim molitvama mole od Boga. Neka primjenjuju blagohotni nauk prema duhu Crkve, no ipak kloneći se skrajnosti.

U podjeljivanju sakramenta pokore neka radije daju prednost muževima nego ženama i neka bez odugovlačenja ispovijedaju da im ne dodija i neka ih nastoje privesti na često primanje sakramenta.

U ispovijedanju neka upotrijebe potrebno vrijeme i neka se ne uznemiruju, ako ima mnogo pokornika: pohvale je vrijedan ne onaj tko mnogo ispovijeda, nego onaj tko dobro ispovijeda. Ali gdje je to umjesno, neka ukratko obave, a najviše sa ženama, s kojima se nikada ne postupa dovoljno oprezno, ova je naime služba pogibeljna.

Neka mladi ispovjednici ne preuzimaju duhovno vodstvo žena, osim rijetko i ne bez odobrenja svojeg upravitelja.

ČL. 26.

U vrijeme, kada ostanu kod kuće ovu će svetu zadaću vršiti primjerenim rasporedom, da onima koji dođu udovolje prema njihovoj bogoljubnosti i množini i da ujedno budu spremni za preostale vježbe svojeg života.

Za provedbu.

Oni koji ostanu u kući ispovijedat će muževe, i ujutro i poslije podne i navečer u sate slobodne od poslova zajednice. A ispovijedanje žena redovito će vršiti samo ujutro svakoga petka, na blagdane, ili kod narodnih pobožnosti ili velikih slavlja: deset dana prije Pepelnice, u devetnici Zaštite Sv. Franje Ksaverskoga, kroz sve uskršno vrijeme, u osmini Duhova, dragocjene Krvi, Sv. Franje Ksaverskoga, od Badnjaka sve do Bogojavljenja i u subotu prije dana svete sabranosti. Za druge pak dane u skupštini se raspoređuje dužnost primanja ispovijedi žena prema broju ispovjednika i pokornika i to uvijek ujutro, osim ako generalni upravitelj odredi drukčije prema okolnostima mjesta i u vrijeme

svetih misija i jubileja. U te dane dopušta se i onima, koji stanuju u kući misija da poslije podne primaju ispovijedi žena, ali ne u sate spriječene poslovima zajednice.

Od spomenute obaveze oslobađaju se zavodski (Convictus) predsjednik i predavači, misionari gosti, bolesnici i starci, a i voditelj duhovnih vježba kada daje vježbe; svi ovi koji preuzimaju ispovijedanje žena kad budu mogli, uvijek izjutra, kako je rečeno.

Oni koji su određeni za ispovijedanje neka se brinu da odugovlačenjem ne zamaraju pokornike, a ako je tko spriječen, neka upozori poglavara da se pobrine.

ČL. 27.

Budući da zato ustanovljujemo obitavališta, da u mjestima, gdje se nalaze, pobude svu pobožnost, neka glavnu brigu posvete građanima u kojima živu i neka se pobrinu, da kad drugamo pošalju evanđeoske poslanike, kod kuće ostanu prikladni, koji neka njeguju unutrašnju stegu, a i obavljaju izvanjske zadaće.

Za provedbu.

Neka ne idu za ispovijedanje u tuđe crkve, osim tamo gdje redovito propovijedaju. Slobodno je ipak poglavarima, da onima koji to traže, sakrament pokore podjeljuju u zajednicama, sjemeništima i zavodima. No neka im bude draže da za takvu službu pođu u zatvore i bolnice.

ČL. 28.

Neka se suzdržavaju od toga da drugamo idu slaviti svetu misu, osim ako za izuzetak nadode opravdan razlog: nego marljivo služeći u svojim hramovima, neka u njima najdoličnije obavljaju redovite službe i druge, prema različitosti vremena i mjesta. Neka obdržavaju običaj da svaki dan u prvom prikazivanju mise mole krunicu dragocjene Krvi, kojoj moraju prisustvovati svi članovi koji nisu svećenici. Isto tako neka u nedjelje i blagdane poučavaju vjernike vjeronaukom ili propovjedu. Povrh toga, neka mjesec svibanj posvete preblašenoj Djevici Mariji, a lipanj presvetoj Cijeni otkupljenja i njegovim otajstvima.

Za provedbu.

Kućni poglavar može dopustiti onima koji u kući stanuju, da katkada, zbog pobožnosti, slave misu u tuđoj crkvi. Tako se prema običaju mjesta dopuštaju i prigodne mise, kako vele, ili za zamjenu.

U slavljenju mise neka u svima sja ozbiljnost, čednost i pobožnost, da se tako časti Bog i da nazočnima budu na pobudu.

Gdje su pitomci, predsjednik, ako hoće, neka slavi prvu misu, kako vele *od Krunice* i u isto vrijeme neka slave oni svećenici koji stanuju u zavodu kada predsjednik ne rasporedi drukčije. A drugi će, osim da nadode opravdan razlog, slaviti poslije spomenute mise i bez nemira.

Ondje, gdje nema pitomaca, prvu misu, običava slaviti onaj, koji mora ispovijedati žene prema rečenom a ako njega nema, poglavar će odrediti onoga, koji obično ranije ustaje.

Večernja uoči dragocjene Krvi, svečana misa na blagdan, i blagoslov na svršetku pripadaju generalnom upravitelju. Tako i misa u Božićnoj noći i na Veliki Četvrtak. A ako je on odsutan ili ne može, to pripadne predsjedniku kuće koji obavlja također pjevanje Ambrozijanskog himna na dan uznesenja B.D.M. i blagoslov kuće na Veliku Subotu.

Neka poglavar svečano obavlja drugu večernju dana dragocjene Krvi i prvu te svečanu misu na blagdan sv. Franje Ksaverskoga 3. prosinca, a i na blagdan Zaštite spomenutog Sveca dana 12. ožujka i na dan Uznesenja.

Ostale službe, a i gore spomenute, ako nema poglavara, raspoređuju se u skupštini. Na svečanije blagdane moći će se pozvati i koji mjesni dostojanstvenik.

A što se tiče obreda, neka se provodi prema Obredniku naše Kongregacije.

ČL. 29.

Kada se šalju na sveta poslanja, neka izvrše naloge skupštine ili generalnog voditelja; a u pojedinačnim koje će se tada pružiti prigodama, kako da stvari najbolje obave, saznat će savjetovanjem i sadašnjim iskustvom, primjerima Svetaca, koji su apostolskom zadaćom postigli izvrsnu hvalu.

Za provedbu.

Generalni upravitelj običava sebi pridržati misije većega značenja, a one koje ne pridrži za sebe prihvaćaju se u skupštini u kojoj se raspoređuju također uloge. Poslenici koji su određeni neka pažljivo i razborito pročitaju način obavljanja naših misija i neka marljivo obdržavaju ono što se tiče misija ili misionara, izostavljajući ono, što će razboriti upravitelj prema različnosti mjesta i vremena držati da treba izostaviti.

ČL. 30.

Uostalom, neka se posvema posvete vršenju govorenja propovijedi, ispovijedanja, okupljanja raznih skupina ljudi na odvojene i posebne pobudnice, polaganju i tješenju bolesnika u bolnicama i zatočenika u zatvoru, potičući konačno sve na pristupanje sakramentima i na napredak u vrlinama, i propisno ispunivši ove zadaće, dobro će pomagati kršćanskoj stvari.

Za provedbu.

Da se obilnije pomogne duhovnoj uljudbi naroda, prema pogodnostima mjesta i okolnosti, mogu se u našim crkvama ustanoviti, nabožna društva vjernika ili bratstva (Sodalitates, Ristretti), u kojima se upisani bez ikakva prava gospodarenja, bore pod ravnanjem određenog misionara koji ima dužnost da prema Pravilu ispuni sve, što je skupština zajednice odredila za povećanje žara pobožnosti i polaganju računa o onome što je učinjeno.

Prvo će biti Bratstvo Apostola, u koje se upisuju svećenici. Ovi se okupljaju jednom mjesečno i nakon duhovnog nagovora, govori se o promicanju pobožnih djela i pojedincima se raspoređuje zadaća.

Drugo je sv. Franje Ksaverskoga za muževe, koji, iako nisu bratovština u pravom smislu, u vlastitoj odjeći prate misionara, koji prije noćnog oratorija na nekom putu ili širem prostoru drži govor pozivanja Pobuda (Svegliarino), kako ga zovu; tako i prisustvuju oratoriju, zajedničkim pričestima, gradskim misijama i drugim sličnim pobožnim djelima.

Treće je sestrinstvo Sestara Dobrotvornosti za žene, koje vrše djela milosrđa osobito prema bolesnim siromasima.

Četvrto je pod naslovom sv. Alojzija Gonzage za mlade, koji se jednom svakog tjedna sastaju na vježbe pobožnosti.

Peto je Marijinih kćeri za neudate, koje se jednom mjesečno okupljaju za vršenje duhovnih djela.

Napokon za ratare, koji na blagdane održavaju zbor poslije prve mise.

Ova bratstva, sestrinstva imaju posebna Pravila.

Ovakva bratstva, sestrištva, bilo sva, bilo neka, neka se promiču ne samo u našim crkvama, nego također gdje se to može, u mjestima u kojima se održavaju svete misije. Preporučit će se barem prisustvovanje noćnom oratoriju, da ostane plod svete misije. I ovdje treba primijetiti da tamo, gdje nama kuće misije, Bratstvo sv. Franje Ksaverskoga moći će se osnovati u Bratovštinu, bude li to po volji Ordinariju, a članovi će biti pomagači Oratorija.

Pod nazivom misije i duhovnih vježba razumijevaju se također trodnevnice, sedmodnevnicice i devetnice, propovijedi u Korizmi i Došašću, a koristit će se pri tome prema običaju i volji pozornica (Palco). Ali da se ne izostave misije, koje u ovo vrijeme običavaju obilovat, neka se korizmene propovijedi prihvaćaju redovito samo u onim mjestima, gdje su kuće misije ili su tako blizu, da se misionar istoga dana može vratiti kući. I premda nije naša zadaća da držimo pohvalne govore (panegirike), ipak se ovom zgodom dopuštaju, prema običaju mjesta. A neka se od Gluhe nedjelje sve do Cvjetnice ne izostavljaju vjeronaučne pouke ili duhovne vježbe.

Jednako tako, ako u mjestima bližima kući misije žele propovijedi pohoda, misionar može privatno, ili i svečano doći s članovima sv. Franje Ksaverskoga i poslije propovijedi, ako to žele ravnatelji nabožnih djela, održati skupštinu. Ako se zbog udaljenosti misionar ne može toga dana vratiti ili se propovijed želi samo ujutro, održava se trodnevnicica i to prvoga dana Oratorij, drugog dana služba, koja se želi, a trećeg se dana slavi misa s krunicom dragocjene Krvi. U tom slučaju misionar privatno dolazi.

Na molbu biskupa ili crkvenoga poglavara rado će prihvatiti obvezu naviještanja blagovijesti bilo koji tjedan u sjemeništima ili zavodima i samostankama jednom mjesečno ili onima koji borave u ustanovama; ovako će pomagati i vojnicima ili zatvorenicima. Neka veoma rado posjećuju i tješe bolesnike u bolnicama, govoreći im o kršćanskom nauku i ispovijedajući ih.

Među nabožnim djelima, koja su ovdje spomenuta, neka se izaberu ona, koja se mogu obaviti i neka se upišu u Popis. A članovi neka paze, da zbog težnje za počinkom ne ohladi ljubav.

Ako koji od biskupa zatraži, da mladomisnici njegove biskupije, pošto završe tečaj nauka, nauče od naših način propovijedanja božanske riječi i propisno podjeljivanje sakramenta pokore, generalni upravitelj odredit će kuću odvojenu od kuće konvikta i kušnje, i u njoj, odabravši učitelja, neka se obrazuju i vježbaju pod Pravilom kušanih. Ali sliku Raspetoga neće preuzimati, iako su odobreni za ispovijedanje, jer ne pripadaju Kongregaciji. A za prehranu i druge potrebe neka se stvari tako urede, da uprava kuće ne bude nikako na šteti.

ČL. 31.

Oni koji će nabožne vježbe predavati bilo javnom narodu, bilo posebnim zborovima, bilo privatno u kući misije, neka slijede kao vođu, koliko to može biti, knjigu sv. Ignjacija, koju odobrava Apostolska stolica, a ascetske pobudnice i tumačenja neka prilagode redu i uvjetima slušateljstva.

Za provedbu.

Duhovne vježbe narodu mogu se nekada dati u obliku misije s nekom službom, ali neka to ne biva redovno.

Duhovne vježbe narodu običavaju se davati s dvjema vjeronaučnim poukama ili barem jedna s razmatranjem i na završetku Blagoslov s presv. Sakramentom. Oratorij je po volji. Posljednji dan bit će zajednička pričest, a poslije podne daju se spasonosna upozorenja, i pjeva se - *Tebe Boga hvalimo*.

Kada se duhovne vježbe daju posebnim skupinama ili kleru, misionar se prilagođuje njima, a ako se daju samostankama, neka se prouči način stavljen u Dodatku IV.

ČL. 32.

One, koji se zbog svete sabranosti prime u kuću, neka odvoje od zajednice, da se bolje osigura mir obiju strana, njih neka ne samo potpomognu duhovnim pomagalima, nego i predobiju za sebe dužnostima uljudnosti.

Za provedbu.

U kući duhovnih vježba, ako je posvema odvojena od kuće misija, stanuje misionar upravitelj, brat poslužitelj (Frater Inserviens) i koji pružaju uslugu u svetim duhovnim vježbama. A bude li povezana s kućom misije, u mjestu određenom za upotrebu vježba stanovat će samo upravitelj duhovnih vježba s bratom poslužiteljem.

Neka se u jednu sobu nikada ne stave dvojica, iako u odvojenim krevetima, a u slučaju potrebe, vježbe se ponavljaju.

Koliko god je moguće neka se održavaju duhovne vježbe odvojeno za razne skupine ljudi.

Ako je samo jedan ili drugi, koji obavlja duhovne vježbe, ravnatelj duhovnih vježba sam obavlja sve. Budu li pak trojica ili više njih, izabire se u skupštini; taj neka pruži dvije obnove (Reformationes) i jedno razmatranje. Onaj koji je izabran, običava također čitati kod stola ili posluživati kod stola.

Vježbe obično traju deset dana; ali ništa ne smeta, ako ih tko želi produžiti i kroz cijeli mjesec prema načinu sv. Ignacija. One koji namjeravaju kroz tri dana ili samo jedan dan obaviti sveto sabranje, neka ravnatelj duhovnih vježba primi veoma ljubezno, i jednakom će skrbi nastojati vršiti svoj posao.

Ostalo se nalazi u Dodatku.

ČL. 33.

Ako netko tko je vješt u spomenutim djelima, na poticaj Božje milosti, htjedne da svjetlo prave vjere pruži krivovjercima i poganima, obavijestit će generalnog voditelja, koji će, pošto se o tom poslu posavjetuje u skupštini, uzimajući u obzir nužne okolnosti stvari, spomenutoga pokorno preporučiti svetom vijeću za širenje kršćanskog imena.

Za provedbu.

Tko osjeti da ga Bog zove u izvanjske misije, neka ima pred očima primjere sv. Franje Ksaverskoga; prije nego što svoj naum otkrije generalnom upravitelju, neka gorljivom molitvom zamoli svjetlo Duha Svetoga i neka se posavjetuje sa svojim upraviteljem. Pošto je zvanje utvrđeno, neka pazi da se ne osloni na svoje vlastite sile, nego samo na Božju pomoć; i tako neka se nada da će snagom dragocjene Krvi Isusa Krista donijeti mnogo ploda.

NASLOV ČETVRTI UPRAVLJANJE OBITELJSKOM STVARI.

ČL. 34.

Što se tiče vremenitih stvari ovakvo je stanje Kongregacije i članova, da je za stvar božanske službe i za slobodu služenja veoma važno da naše kuće budu snabdjevene primjerenom imovinom.

Za provedbu.

Kada se radi o novom utemeljenju, neka se pogleda, je li oprema dovoljna za sve izdatke, bilo za bogoštovlje, bilo za očuvanje zgrade, pribora itd., i za uzdržavanje sedmorice misionara i petorice braće poslužitelja, ili barem, prema raznolikosti mjesta, triju misionara i dvojice braće.

ČL. 35.

No dogodi li se, da uz dobra određena za prehranu zajednice, opstoje povrh toga druga za hramsko bogoslužje i za sveta poslanja, pa i određena za ascetska vježbanja, upravljanje njima trebat će odvojiti prema raznolikosti predmeta.

Za provedbu.

Kao što upravljanja moraju biti odvojena, tako neka svatko od službenika zadrži svoje. A ako se radi o mješovitim dobrima, to jest onih koja se tiču uzdržavanja članova i za nabožne svrhe, uprava će biti kod ekonoma, koji će po odluci skupštine razrediti službenicima upravljanje ostalima koja njima pripadaju.

Jednako uz pristanak skupštine slobodno je, da se iz dobara jednog upravljanja prigodno pomogne potrebi drugoga, kada se to može učiniti pravedno i bez štete.

Tko namjesto službenika poslužuje, neka položi račun samom službeniku; a taj, ako ništa ne smeta, iznese pregled svojega upravljanja, i ispravu vlastoručno potpiše.

ČL. 36.

Pravičnom raspodjelom staratelj za domaćinstvo neka troši prihode za prehranu, namještaj i ostalo potrebno, jednako neka vidi, da za sve, koliko je moguće, bude jednak način života.

Za provedbu.

Neka se ekonom u granicama upravljanja brine, da za zajednicu pribavi zdravu hranu vrsnoćom i količinom dovoljnu, jednaku za sve, čistu i dovoljno začinjenu. Neka pazi, da ne udovoljava sebi, nego zajednici, i neka sve čini u ljubavi osobito prema bolesnicima.

Neka kuću, koliko je moguće, drži uređenu, kako slijedi. Iznad vratiju glavnog ulaza bit će slika sv. Franje Ksaverskoga, kojoj se običava dodati natpis - Kuća Misije i Duhovne Vježbe Kongregacije Dragocjene Krvi. Unutra neka se stavi zvonce i na prikladnom mjestu slika Djevice Marije s nekom duhovnom knjigom na upotrebu onima, koji bi možda trebali pričekati.

Soba govornica bit će prikladno ali ne raskošno uređena, jednako treba reći o sobi odmora, koja ipak u manjim kućama može biti ujedno i govornica.

Blagovaonica će imati klupe i uokolo stolove i mjesto za čitača.

Na prikladnom mjestu bit će sat, kućni red i kućno zvonce.

Svatko će imati svoju posve slobodnu sobu sa zgodnim krevetom s krevetninom, madracem i dva jastuka. Namještaj neka bude takav, da se može lako očistiti. Iznad uzglavlja neka visi Raspelo i slika B.D. Marije, škropionica i pokraj kreveta klecalo. Na prikladno mjesto stavlja se stol sa svim potrebnim za pisanje; ormar u kojem će onaj koji stanuje čuvati svoje stvari i koji se može zaključati, i drugo što je potrebno ili prikladno. Na vrata soba izvana stavlja se lik sv. Franje Ksaverskoga i pločica s imenom, prezimenom i službom onoga koji stanuje. Gore na nadvratniku bit će natpis: Živjela Krv Isusa Krista.

U zgradi mogu se staviti kratke duhovne izreke. U sobe svećenika stavlja se list s naslovom: Spasonosni savjeti i drugi list: Izreke poniznosti, koje se stavljaju također u sobe braće poslužitelja. I napokon, u sobe koje su određene za Vježbe: Obavijesti.

Neka se u svemu, koliko je moguće, obdržava jednodnost i misao zajedničkog života. Neka u svemu sja doličnost, čistoća i crkvena ozbiljnost. U sobama i u kući zabranjuju se svjetovne i nedovoljno čedne slike. Raskoš se mora svakako izbjevati.

Na račun ekonomata moći će se svatko poslužiti ljekarnikom, liječnikom, kirurgom, brijačem i rušničarom, koji su u skupštini izabrani ili ih treba izabrati.

Ekonomatu pripadaju također izdaci za pisma ili pošiljke, koji se tiču Kongregacije ili služenja. A za druge izdatke koji se ne odnose na Kongregaciju niti na služenje, svatko će pobrinuti iz svojega, nije pravo da se ekonomat opterećuje tuđim poslovima.

Ovome nadodajemo, da se Kongregacija služi pečatom s utisnutim Svetim Imenom Isusa i Marije. A biskupi upotrebljavaju svoj pečat. Poglavari kuća neka imaju pečat službe, u kojem s Imenom Isusa i Marije stoji - Kuća Misije i izražava se mjesto. U pečatu generalnog upravitelja stoji - Kongregacija Misija od Dragocjene Krvi, - a ispod - Generalni Voditelj - Generalni prokurator slično navodi svoju službu.

ČL. 37.

Premda se gotovo za sve stvari koje se traže za provođenje života, naprijed opisana uprava brine, ipak se briga za nabavak odjeće prepušta članovima, jer se očevina i dobra koja pojedinci posjeduju, a i doprinosi koje poglavar raspoređuje za slavljenje misa, prepuštaju u potpunosti njima.

Za provedbu.

Tko posjeduje vlastita dobra neka ih upotrebljava po pravednosti i ljubavi. Gdje je potrebno, neka razmotri također potrebe Kongregacije ili kuća misija ili obveze, ako se je kojima opteretio svojom grješnom nemarnošću prema samoj Kongregaciji ili kući misije.

Kao što Kongregacija ni na koji način ne odgovara za posebničke poslove pojedinaca, niti preuzima ikakav udio u nepogodama, koje mu odatle mogu nastati, tako nitko nije dužan polagati račun Kongregaciji o svojim dobrima, ni o misnim doprinosima. No svatko mora na svoj trošak sebi odjeću ne samo nabavljati, nego je i popravljati i što god drugo želi uz ono, što određuje Pravilo.

Dogodi li se da netko od naših umre bez oporuke a nije ni usmeno ni pismeno odredio nešto o svojim stvarima, što god se nakon njegove smrti pronade njegova u našim kućama, smatra se da je darovano kući misije, gdje se to nalazi, i njoj će to predsjednik dodijeliti. Ostalo pripadne onima po pravu.

Primljene mise (Missae adventitiae) i zapise (legata) naših crkava poglavar raspodjeljuje našim svećenicima, među koje se ubraja također poglavar. Ali ako netko slavi misu a misne doprinose ustupa na korist naše crkve ili kuće, ovakve se mise ne računavaju u rasporedbi. A ako tko bez dopuštenja poglavareva za sebe traži doprinose za navezane mise, neka se ne žali, bude li lišen drugih raspodjela, dokle god se ne opameti. To treba reći i o poglavaru, ako više nego što je pravično sebi pripiše misnih priloga.

Ako možda preostane misa, koje treba u pravo vrijeme odslaviti, uzimajući u obzir i potrebe svećenika koji u našoj crkvi služe, a pobrinuvši se, ako je potrebno, i za potrebne ovlasti, neka se pošalju u druge naše zajednice, kojima su potrebne. No ako bi ponestalo misa, Kongregacija se ne obavezuje da će ih pribaviti članovima, premda će voditi brigu o njima.

ČL. 38.

A onima, koji se primaju za poslugu, pribavlja se i odjeća, i ništa ne smeta, da se o tom dogovoru i s drugima koji radi toga hoće Kongregaciji ustupiti svoje dobitke.

Za provedbu.

Neka braća poslužitelji budu opskrbljeni potrebnom odjećom za održavanje čistoće i doličnosti. A odijevaju se na trošak ekonomata one kuće u kojoj stanuju. A ako u jednoj kući opstoji više uprava vremenitih dobara, svaki upravitelj nadoknađuje ekonomu troškove učinjene za braću koja su mu dodijeljena.

Povrh toga, što god im bude potrebno, dat će im se, a ako im bude po volji, dat će se svakome 30 «obola» na svetkovinu Predragocjene Krvi, na blagdan B.D. Marije pod naslovom Pomoćnica Kršćana 24. svibnja i na blagdan sv. Franje 3. prosinca.

Kada brat poslužitelj prelazi iz jedne kuće u drugu, neka poglavar vidi, je li dovoljno opskrbljen odjećom. A ako utvrdi da mu nešto nedostaje, a što ekonom sada ne može pribaviti, neka se dogovori s drugim poglavarom i pošalje mu popis predmeta, koje brat poslužitelj nosi sa sobom.

Ako, po Božjem nadahnuću, koji od misionara želi savršenije provoditi zajednički život, prepuštajući Kongregaciji misne doprinose za odjeću i za drugo što je potrebno na način braće poslužitelja, obavijestit će o stvari generalnog upravitelja, koji će se pobrinuti.

ČL. 39.

Troškove putovanja, koji su česti, treba ovako urediti: ako se putovanje poduzima radi pohoda, troškove snose kuće koje se pohađaju; ako za promjenu postaje, sama kuća u koju ide član; ako bolesnik mora po savjetu liječnika promijeniti podneblje, kuća iz koje odlazi, a za ostalu pomoć kuća u koju dolazi; a ako tko poduzima putovanje po svojem nahođenju, premda bude potrebno dobiti ovlaštenje, neka namiri iz svojih dobara.

Za provedbu.

Troškovi putovanja koji nastaju radi pohoda mogu se zbrojiti u jedno i podijeliti među kuće koje treba pohoditi ili pohodene. To treba reći i ako se ujedno ima više misija.

Kada tko polazi iz jedne kuće u pomoć drugoj, da drugi može preuzeti služenje, troškovi putovanja uračunavaju se među druge troškove misije.

Ako dva člana izmjenice mijenjaju kuću u prilog jedne i druge kuće, svaka kuća plaća svoj dio; a ako u prilog samo jedne, primjereno je da ova snosi troškove. Općenito, troškove snosi ona kuća, koja od toga ima koristi.

Gostoljubivost u pravom smislu daje se našima besplatno kroz tri dana, osim ako generalni upravitelj drukčije odredi.

Tko putuje u korist Kongregacije, neka zatraži od ekonomije, ili neka od svoga plati, budući da nije pravedno više što je pravično teretiti služenje ili ekonomat. Dopušteno je nositi sa sobom prtljagu od 100 libri (32,7kg).

Ako kuća, koja prima bolesnoga člana, ne može podnijeti troškove uzdržavanja, pobrinut će se generalni upravitelj.

ČL. 40.

Uprava hrama, koja ima sredstva, kod smrti članova obavlja zadušnicu; a ako ne može podnijeti teret uzdržavanja, nadopunit će starateljstvo domaćinstva. Ali uz pobožne pomoći koje treba izvršiti u mjestu preminuća, u običaju je, da svi članovi sudjeluju za podmirenje pojedinoga; svećenici jednom prikazuju božansku žrtvu, a ostali obavljaju cijelu pokojničku službu i kroz tri dana primaju svetu pričest, a koji su sluge, triput primaju sakramente i to toliko puta obavljaju Križni put.

Za provedbu.

Kad netko od naših premine, neka se obdržava sljedeće.

24 sata nakon smrti i više, ako je potrebno, nikada pak prije istekne taj rok, mrtvo tijelo unutrašnjim putem prenosi se u našu crkvu i stavlja se na zemlju na crnu tkaninu s jastukom pod glavom, obučeno u odjeću misionara s biretom i Raspelom na prsima, premda bijaše pitomac ili iskušenik, s dodatkom ljubičaste štole, ako je svećenik i štapom, zvanim Sbordone na desnoj strani, ako je misionar.

Brat poslužitelj izložit će se odjeven u svoju odjeću, a u rukama drži krunicu blažene Djevice Marije i Raspelo. Uokolo mrtvoga tijela pale se četiri svijeće, a šest na glavnom žrtveniku i četiri na žrtveniku sv. Franje Ksaverskoga.

U određeni sat pjeva se cijela pokojnička služba s misom za pokojnika i sprovodom prema Rimskom Obredniku. Međutim se prikazuje deset tihih misa i kad započne raspadanje, a tim se potvrđuje sigurnost smrti, mrtvo tijelo zatvara se u lijes, uklanja štola i Raspelo, a na njegovo mjesto stavlja se križić, pokapa se u našoj crkvi u određenom grobu.

Prema raznolikosti mjesta, mrtvo tijelo neka se izloži u lijesu pokrivenom crnim pokrivačem, a Raspelo, štola, biret i štap stavlja se gore.

Mrtvo tijelo misionara biskupa i generalnog upravitelja izlaže se na mjestu podignutom od zemlje; dapače, mrtvo tijelo biskupa moći će se izložiti s biskupskom odjećom, i slaviti svečaniya zadušnica. Ako drugi žele da se zadušnice slave svečanije od propisanoga, moći će to postići drugi dan, ako su se već prije pobrinuli za izdatke.

Kad umre vrhovni svećenik i generalni upravitelj zadušnice će se slaviti u svim crkvama Kongregacije s cijelom pokojničkom službom, misom za pokojne, i odrješenjem. Kad umre mjesni biskup ili najviša mjesna vlast, zadušnica se slavi u crkvama, koje su u biskupiji ili oblasti; a ništa ne smeta, da se uz privolu skupštine zadušnica slavi prigodom smrti nekog odličnog dobročinitelja.

Na Dušni dan svečana misa primjenjuje se s pokojničkim svečanostima za sve vjerne mrtve. Sljedećeg običnoga dana pjeva se i prikazuje druga misa s pokojničkim svečanostima za sve pokojnike Kongregacije, i napokon pjeva se, i primjenjuje treća misa s pokojničkim svečanostima za preminule dobročinitelje Kongregacije.

ČL. 41.

Da se vratimo tamo, gdje je naš govor skrenuo, neka upravitelji odvojeno vode primitke i izdatke; neka čuvaju svjedočanstva i dokaze; izvorne isprave i sve isprave neka se sređeno čuvaju u pismohrani, da mogu, kad god zatreba podnijeti brzo i lako račun.

Za provedbu.

Upravitelji će zadržati u pohrani ono, što je povjereno njihovoj brizi, i kod sebe će imati podsjetnik i popis dohodaka.

Svaki će upravitelj odvojeno upisivati ulaz plodova zemlje po svojoj vrsnoći i količini; a odvojeno će staviti ulaz novca sa svojim izvoristom i vremenom. Jednako će odvojeno opisati izlaz s naznakom dana i navodeći isprave koje se mogu imati.

Neka svaka kuća ima arhiv razdijeljen na pet dijelova. Prvi je zamjenika poglavara, u kojem se čuvaju isprave koje se tiču kuće, npr. primjerak oporuka, isprava, obveza itd., okružnice ili isprave koje rade o poslovima Kongregacije, ili o stvarima koje mogu pripadati raznim upraviteljima, npr. miješani zapisi itd.

U ovom se arhivu čuva također knjiga skupština, u kojoj se opisuju akti zajednice.

Druga je knjiga povijesti kuće, i služenja, u koju se uvrštavaju također činjenice koje su vrijedne spomena.

Treća knjiga ima naslov 'Utemeljenje Zaklada' (Impianto dei Fondi), u koju se upisuje sve što se tiče raznih uprava a razgovijetno i pomno bit će opisani zemljišta, seoska i gradska, godišnje daće, plodovi prihoda i drugih dohodaka i svi zapisi. Isto tako i smještaj zemljišta, granice, od koga, kada i kako su došle; ugovori i pripojeni tereti, bilježnik i drugo, što će biti zgodno, a da se nije potrebno utjecati ispravama.

U ovom istom arhivu neka se čuva Kazalo pokretnih stvari, ili kako se kaže, imovnik. I knjiga, kojoj je naslov 'Pregled ekonomata' gdje pohoditelj, nakon što je odobrio sve uprave, upiše sažetni izvještaj.

Napokon, Odjeljak ili Opće abecedno kazalo, s potrebnim naznakama, da se lako pronade ono što se traži.

Drugi arhiv pripada upravitelju svetih misija; treći upravitelju svetih duhovnih Vježba; četvrti predstojniku crkve; peti ekonomu; i u svakom arhivu sređeno se čuva sve što pripada tom arhivu kako je gore rečeno.

Svi stavci razlikuju se abecednim slovima po redu, i u svakom stavku listovi se označuju tekućim arapskim brojevima.

Ovima se dodaje arhiv o pobožnim bratstvima i o Pobožnom društvu dragocjene Krvi, a čuva ga predstojnik crkve.

U glavnoj kući bit će generalni arhiv, u kojem se čuva Pregled svega onoga, što se nalazi u zasebnim kućnim arhivima, i onoga što je vlastito generalnoj upravi. Jednako tako kuća kušnje i konvikt imaju arhive, koji se tiču onih koji su u kušnji ili u konviktu.

Zabranjeno je davati van stavke arhiva. Tajnik će ipak moći, s pristankom skupštine, kada je potrebno, dati primjerak koji će on potpisati i opečatiti pečatom kuće misije.

Budući da spise treba predati arhivu, prije ih mora ispitati pohoditelj; da, ako ima novih, neka se čuvaju u arhivu na odvojenom mjestu sve do njegova dolaska, a u arhiv će smjestiti one za koje se ništa dalje ne traži.

ČL. 42.

Neka osim toga paze, da imovinu ne opterećuju dugom i da ne prekoračuju granice ovlaštenja, sklapajući važnije poslove i ugovore, ili ulazeći u parnice, ili prihvaćajući doznake, darovanja, zapise i drugo slično, što bi nekome moglo biti na teret, a da prije nisu dobili odobrenje onih kojih se to tiče.

Za provedbu.

Neka se upravitelji sjete, da upravljaju crkvenim dobrima, i da stoga treba da održavaju kanonske zakone pod kaznama koje nameću, dapače, i pokoravati se sinodskim zakonima.

Neka se također sjete, da su oni izvršitelji, a ne neovisni gospodari, stoga treba da i u sitnim izdacima rade s pristankom skupštine barem prešutnim ili općenito danim.

Treće, neka se sjete da onaj, tko bi se u upravljanju ponašao s grješnim nemarom, ili bi samovoljno trošio, ili sklopio teretni ugovor ili se bez savjetovanja sa skupštinom zadužio, mora popraviti štetu.

Ugovori, koji nadmašuju vrijednost od pedeset škuda (talira), ne mogu se sklopiti bez pismenog odobrenja generalnog upravitelja; a ispod pedeset škuda, kada se radi o nabavljanju hrane za zajednicu, dovoljan je pristanak skupštine, koji se u dnevnim izdacima podrazumijeva. No, ako se radi o otuđenju, neka se pred očima imaju kanonski zakoni.

Ako bi bilo potrebno ući u parnicu, pošto se sasluša poštenu stručnjak, generalni upravitelj će odrediti, što treba raditi.

Kada treba tražiti kakvo ovlaštenje od svetih rimskih Kongregacija, neka se to čini preko generalnog prokuratora, koji će stvar obaviti po savjetu generalnog upravitelja.

Zadaća je poglavara da sastavlja i prikuplja isprave; a dužan je održavati zakone koje je propisala skupština ili prema slučajevima, generalni upravitelj.

Darovanja, zapise, i drugo slično, ako nemaju pridodan nikakav teret neka prihvati upravitelj one kuće u čiju se korist daju, upozorivši skupštinu o pridošlom prihvaćanju. Ako imaju kakav privremeni teret, prihvaćanje pripada skupštini, ako ih tereti trajni teret, mora pridoći odobrenje generalnog upravitelja. Ovdje treba usput napomenuti, da ne treba prihvaćati tereti misa, ako se u prikladno vrijeme neće moći udovoljiti.

U ostalome, neka upravitelji nadziru nekretnine bilo da su seoska, bilo gradska, i pokretna dobra, namještaj i druge stvari zajednice, da ne propadnu. Neka skupštini predlažu popravke koje treba nužno učiniti ili ono što treba poboljšati. Povrh toga, neka čuvaju prava i ne uvode služnosti, neka ne čine izdatke iznad sila, neka uklone zloupotrebe, ukratko, neka čine ono, što služi dobrom upravljanju.

NASLOV PETI NAČIN I RASPORED PRIPAJANJA ČLANOVA.

ČL. 43.

U odlučivanju o primanju onih koji se žele upisati u broj naših, ozbiljno će trebati razvidjeti, kakve darove duha i tijela, kakvu naročito krepost i znanje imaju; život i zdravlje cijele zajednice proizlazi iz izbora članova.

Za provedbu.

Tko zatraži da uđe u Kongregaciju, potrebno je da preda isprave rođenja, i biskupova svjedočanstva o dobru ponašanju prema propisima, a i drugo, što će biti potrebno ili prikladno; neka se primaju po obredu koji se nalazi u prvom dodatku.

Ako svećenik zamoli da bude primljen među misionare, treba istražiti, posjeduje li razboritost, ljubav, čednost, i blagost, i ima li kleričku ozbiljnost, koja veoma mnogo pridonosi pobudi. Povrh toga, je li dovoljno poučen u bogoslovskim stvarima, ili će se moći lako poučiti; tko naime nema ovih svojstava, neka se ne primi; a ako bi bio primljen, neka ga predsjednik iskušnika, savjetujući se s generalnim upraviteljem, otpusti.

ČL. 44.

One, koji imaju kakvu kanonsku smetnju, jednako i one koji su slaba zdravlja, ili koji bi zbog starosti bili više na teret nego li na pomoć, treba svakako isključiti; a ni onima, koji su nekoć pripadali redovničkoj obitelji, neka se lako ne otvara pristup.

Za provedbu.

I one treba isključiti, koji se ne mogu prilagoditi našem načinu života; a tko bi bolovao od neke slabosti, koja se s održavanjem i vršenjem svetoga služenja može složiti, isto tako, ako je netko već prešao četrdesetu godinu, ili bijaše upisan u neku redovničku zajednicu, moći će se primiti samo onda, kada su u pitanju posebne prilike vrijedne oprosta. A ako bi tko prikrivao neki znatniji nedostatak, neka se ne tuži, ako, pošto se sazna, bude otpušten.

ČL. 45.

Oni koji su upisani obavljat će pod vodstvom predsjednika kroz godinu (i još više bude li potrebno), sveta djela prema sposobnosti i silama; i čvrstim će dokazima pokazati što god Kongregacija bude imala pravo zahtijevati radi zavjeta, da će sve to dragovoljno ubuduće obavljati. U međuvremenu neće moći prisustvovati skupštinama, niti se postavljati da vode službe; nego kad budu odobreni za ispovijedanje vjernika, s prethodnim desetdnevnom ascetskim studijem, dobit će samo ovlast da na grudima nose Raspelo.

Za provedbu.

Kada kandidat uđe u kuću kušnje, u knjigu primljenih na kušnju, a koja se čuva u arhivu same kuće kušnje, i u arhiv generalnog upravitelja upisuje se ime, prezime, domovina, roditelji, dan rođenja i drugo slično, jednako tako i dan ulaska, a i stavljanja svetoga Raspela, pa i izlaska, ako možda iskušeni istupi iz Kongregacije.

Ako zbog posebnog razloga generalni upravitelj uputi iskušeni u kuću, gdje nema kušnje, povjerava ga predsjedniku one kuće; a upis imena vrši se u knjigu kuće kušnje i u njezinu se arhivu čuvaju isprave.

Osim troškova putovanja, koje kandidat mora od svojega namiriti, kako prigodom ulaska, tako i izlaska iz Kongregacije, ako se možda dogodi, generalni upravitelj će odrediti što god drugo je iskušeni dužan podmirivati.

Iskušeni će pod vodstvom predsjednika naučiti Pravilo, Provedbu, način vršenja svetih misija, duhovnih vježba i pobožnih djela. Jednako i način poslovanja na Gospodnjoj njivi i razboritošću, okretnošću i gorljivošću, i što god drugo je korisno da se od iskušeni oblikuje vrstan misionar. Povrh toga, pripremit će one spise, koji se predsjedniku budu činili prikladnima za naviještanje blagovijesti i zbog vježbanja u poniznosti podvrći će te spise pregledu onoga, kome će i kada sam predsjednik htjeti. Vršiti će također i služenje prema nalogu predsjednika, osobito u bolnicama i zatvorima, a gdje ima više iskušeni na blagdane će se pjevati misa i večernja kao u konviktu.

Prije nego iskušeni pristupi na ispit za ispovijedanje, treba da bude upućen ne samo u moralno bogoslovlje, nego i u provedbu i da ga odobre dva ispitivača Kongregacije, koje izabere generalni upravitelj, iako u Kongregaciju uđe onaj, koji je već odobren.

Kada je nekoga odobrio mjesni ordinarij, kroz deset će dana obavljati duhovne vježbe i posljednji će dan primiti lik Raspetoga prema obredu stavljenom u prvom dodatku. A neka ne ispovijeda žene, osim kad uđe u tridesetu godinu života, dapače, ako se radi o prvoj godini kušnje, premda već ima trideset godina, neće ispovijedati, osim rijetko, u potrebi i po nalogu predsjednika koji će mu uputiti spasonosne napomene, da se ne okrene na štetu ono, što je ustanovljeno za spasenje duša. A muževe će ispovijedati revno i primat će ih s velikom ljubavlju.

Kušnja se može produžiti i na više godina, ako tako odluči skupština generalne uprave. O toj stvari glasači nisu dužni položiti račun iskušeni.

Premda iskušeni u vrijeme kušnje nema ni aktivno ni pasivno pravo glasa, može ipak po povjeravanju pod vodstvom predsjednika preuzeti neku službu, da se razvidi, je li za Kongregaciju koristan ili nije.

ČL. 46.

I da bi bilo tko mogao biti primljen zbog pokusa i uvrstiti se u naš popis traži se vlast vrhovnog voditelja, koji neće svojom odlukom nikoga primiti doživotno u ustanovu života, osim ako glasovima skupština dozna da je prikladan.

Za provedbu.

Generalni upravitelj ima vlast, da i po drugim misionarima primi one, koji žele biti primljeni u Kongregaciju, obdržavajući ono što je potrebno, kako je rečeno. Ali kad se radi o potvrdi, saslušati će skupštinu kuće, gdje je iskušeni boravio, i zatim saslušavši savjetnike generalne uprave i druge, bude li smatrao korisnim, u skupštini generalne uprave većim brojem glasova potvrditi će odluku, a ime će se upisati u knjigu potvrđenih sa svim okolnostima. U ovu se knjigu upisuje i dan izlaska, ako se možda dogodi.

Pošto se izvrši potvrda (kao u Dodatku I.) Potvrđenik prelazi pod vlast poglavara, a nakon šest mjeseci dobiva u Kongregaciji aktivno i pasivno pravo glasa.

ČL. 47.

I mlađi klerici primaju se u konvikt, samo ako se odlikuju čestitošću i snagom duha, osposobljeni najboljim vještinama za uzvišenije predmete, tako da pružaju dobru nadu, da će nekada biti korisni službenici Crkvi i Kongregaciji.

Za provedbu.

U konvikt se ne prima nitko, osim ako ima kanonsku dob, i prikladan za škole, koje se u njem drže.

Kod onoga, koji traži ulazak neka se ispita, ima li iskrenu nakanu da ostane u Kongregaciji.

Generalni upravitelj, dok prima mlade u konvikt, neka traži potrebna svjedočanstva, koja treba čuvati u arhivu konvikta i neka se njihovo ime upiše u knjigu konviktoraca, kao što je rečeno za iskušeničke.

Onaj tko je primio svete redove izuzima se od obveze plaćanja stana i opskrbe, položivši jamstvo da će neplaćeno isplatiti, ako istupi iz Kongregacije.

Kao što je za Kongregaciju veoma važno, da se pitomci odlikuju vrlinom i znanjem tako, ako predsjednik utvrdi, da je netko nedorastao očekivanju, neka ga posavjetujući se s generalnim upraviteljem, otpusti.

ČL. 48.

Ovi, premda obdržavaju gotovo jednak način života kao i naš zavod, od onoga se ipak mjesta i općenja odvajaju, i imaju svu pogodnost da se bave molitvom, redovitim tečajem naukovanja, predavanjima, ponavljanjima i drugim vježbama, kojima mogu obogatiti duh ne samo pobožnošću nego i znanjem.

Za provedbu.

Ako je kuća konvikta potpuno odvojena od kuće misije, tamo će stanovati svi oni, koji su dodijeljeni konviktu; a u crkvi će imati mjesto samo službe konvikta. A ako se konvikt nalazi u kući misije, konviktorci će od drugih članova zajednice stajati odvojeni vratima i neće im biti slobodno općiti s ostalima u kući; tamo će stanovati predsjednik ili onaj drugi koji ga zamjenjuje, i brat poslužitelj.

ČL. 49.

Ogled svoje radinosti i sposobnosti često će pokazati polaganjem ispita; a sići će, bude li probitačno, javno i na književnu pozornicu; i neće biti promaknuti na svećeništvo prije, nego prouče temelje čitavog moralnog bogoslovlja. Učitelji će im biti obrazovani muževi iz naše skupine, koji izvan vremena, kada ne drže predavanja, nikada se neće slati na druga služenja.

Za provedbu.

Svakog dvomjesečja i na završetku školske godine konviktorci će pružiti svjedočanstvo pred zajednicom o obavljenom naukovanju, a tim ogledima mogu prisustvovati i izvanjski, ako se s tim slažu predavači i predsjednik, kako bi im omogućili javno zaključenje.

Neka se ne promiču na svećeništvo nego samo oni, koji su dovoljno poučeni u moralnom bogoslovlju, izuzimajući ono, što se odnosi na šestu zapovijed, čime će se baviti kada će blizu biti ispit za dobivanje ovlasti ispovijedanja. A neka ne izostave ni drugo, što je potrebno za propisno obavljanje svetih služenja.

Generalni upravitelj neka predavače izabere od misionara, koji znaju povezati provedbu s naukom, da se mladi lakše osposobe za vršenje služenja.

Neka se predavači služe piscima koji su u Kongregaciji odobreni, i neka nastoje usaditi u srca mladih veliki pojam Božjega Veličanstva i religije.

Predavačima se zabranjuje kažnjavati mlade; a ako netko zasluži kaznu, neka prijave predsjedniku, koji će se svojom razboritošću pobrinuti.

Kada konviktorci završe školski tečaj, i budu posvećeni za svećenike, neka se pošalju u kuću kušnje i tamo će živjeti pod Pravilom iskušanja, i neka se njihovo ime upiše u knjigu kušnje.

Više o svemu ima u Pravilu konviktoraca.

ČL. 50.

Za obavljanje, napokon, onih poslova koji crkveni ljudi ne običavaju obavljati, primaju se ljudi laici dobre sposobnosti, koji odluče živjeti evanđeoske savjete, i koji su navršili barem dvadeset godina.

Za provedbu.

Generalni upravitelj primit će u Kongregaciju toliko laika, koliko bude smatrao da je prikladno. No bez posebnog razloga ne prima onoga, koji je već navršio trideset godina, ili koji je već prije ušao u koju redovničku ustanovu.

Oni koji traže primanje neka imaju potrebne isprave, koje treba čuvati u arhivu iskušenika i njihovo ime neka se upiše, kako je već drugdje rečeno.

Troškove putovanja namiruju sami molitelji kako prigodom ulaska tako i za izlazak, ako zatreba.

Pripravnike prije oblačenja prokušava predsjednik kroz tri mjeseca i duže, ako je potrebno.

ČL. 51.

Žarko želimo da im se preporuča ovo, da provode život prema propisu kućnog rasporeda prema svojem stanju, da uznastoje potpuno i vjerno obdržavati što im bude naređeno:

„*Ne na oko, kao oni koji se ulaguju ljudima, nego kao Kristovi sluge koji zdušno vrše volju Božju*“ (Ef 6,6). Neka svakih osam dana pristupaju sakramentima, prisustvuju pobudnicama u mjestu svete povučenosti, a koju treba držati svakog mjeseca i neka obavljaju druga djela pobožnosti, kako je običaj: a kad se u ovom svemu budu vježbali kroz godinu, neka se pripišu Ustanovi.

Za provedbu.

Braća poslužitelji neka čuvaju zvanje kao dar Božji, ljube poučljivost i poslušnost, neka se brinu za održavanje i nastoje što vjernije ispunjati svoje dužnosti. Oni koji se prime na oblačenje, samo ovaj puta oblače se o svojem trošku, i bit će u kušnji godinu dana i više, prosudi li tako skupština generalne uprave. A potvrđuju se prema obredu koji stoji u Dodatku I, i prijeći će pod vlast poglavara. A onoga tko se pokaže da se nije prilagodio našoj Kongregaciji, predsjednik, savjetujući se s generalnim upraviteljem, mora otpustiti.

Postoje odvojeno Pravila za braću poslužitelje.

ČL. 52.

Neka nitko sebi ne umišlja, da će, premda bude zlo održavao zakone i zato kao i do sada popušta u brizi oko svojeg savršenstva, ipak ustrajati u Kongregaciji. A bude li tko, što neka Bog odvrati, otpušten, ili svojevoljno napusti bojište, neće imati nikakvo pravo da zahtijeva vremenitu plaću za obavljene poslove i zauvijek će mu biti zabranjen povratak.

Za provedbu.

Tko misli napustiti Kongregaciju, neka razvidi koji ga to duh vodi, da ne padne u zabludu na štetu duše. A tko bi zanemario održavanje i vodio pokudljiv život ili činio ono što se protivi našim zakonima ili bi u Kongregaciju uvodio novosti, ili bi bio zajednici ili Kongregaciji mučan, bolje čini, ako svojevoljno odstupa, premda je već potvrđen, nego da čeka odluku otpuštanja. Kongregacija naime ne smije podnositi one, koji su joj na štetu.

Tko izlazi iz Kongregacije neće se moći nadati nikakvoj naknadi, pa ni za štetu koju je na bilo koji način podnio, niti za dobročinstva učinjena nekoj kući ili Kongregaciji, niti bilo s kojeg drugog naslova.

Bude li tko od naših misionara promaknut za biskupa, za nj se ne kaže da napušta Kongregaciju, i zato ostaje član Kongregacije, a kad se riješi obveze biskupstva može se opet vratiti u kuću misije.

NASLOV ŠESTI RASPODJELA SLUŽBA SVAKE KUĆE.

Na redu je da govorimo o raspodjeli služba, po kojima se raznolikost tako mnogih stvari povezuje u jedinstvo.

ČL. 53.

Svaka kuća ima predsjednika, koji je postavljen za neiskvareno obdržavanje zakona i kao zaštita, i dobiva glavno počasno mjesto. On naime bdije, da se ne uvuku zli običaji i preuzima službe, koje su možda nepopunjene ili u prekidu; brine se za liječenje bolesnih i podjeljuje im sakramente; i postavlja se potpunim pravom za predstojnika onima, koji su primljeni u pripravništvo ili u konvikt.

Za provedbu.

Za službe se izabiru samo oni, koji su u Kongregaciji potvrđeni, jer samo oni imaju aktivno i pasivno pravo glasa i navlastito se nazivaju misionari.

Svaka kuća ima sedam službenika, ali nije potrebno da svi budu imenovani; dapače nerijetko se namjerno izostavlja raspodjela nekih služba.

Istom misionaru mogu se dodijeliti dvije službe, samo ako je jedna duhovna, na pr. zamjenika poglavara i ekonoma.

Predsjednika koji je prvi među službenicima, ako utvrdi, da se nešto događa protiv naših zakona neka upozori poglavara ili neka u skupštini zatraži ustuk, i konačno neka stvar podnese generalnom upravitelju.

Kada predsjednik nadopunja neku službu, ne dobiva nikakav poseban naslov.

Premda je predsjednikova zadaća da se brine za naše bolesnike, neka ipak svi širokom ljubavlju pomažu tako, da bolesnici imaju svu pomoć.

Predsjednik je što se tiče podjeljivanja sakramenata bolesnicima kao župnik i poslije preminuća potaknut će na posmrtnu molitve: povrh toga obavijestiti će generalnog upravitelja o danu smrti s okolnostima za posmrtnu obavijest, koju će generalni tajnik poslati predsjednicima svih kuća.

Kada, izuzevši slučaj potrebe, bolesnici ostanu u svojoj sobi, tako će kada nastupi smrti, predsjednik obdržavati zdravstvene zakone, i neće dopustiti da se u zajednicu odloži što drugo nego samo čisto, i što nikome ne može biti na štetu.

A budući da je predsjednik i poglavar iskušenika i konviktoraca, neka se pobrine da ih ispuni duhom poniznosti, molitve i obdržavanja naših zakona sa svom skrbi i marljivošću.

Njegova je konačno zadaća da vodi Bratstvo Apostola.

ČL. 54.

A što se tiče upravljanja kućom, to je poglavareva zadaća, koji zato vodi uobičajene obiteljske djelatnosti; ima vlast da razboritim savjetom raspoređuje ono što će biti dobro, zatim u odsutnosti predsjednika preuzima njegovu ulogu.

Za provedbu.

Poglavar kojemu pripada da upravlja zajednicom, brinut će se za obdržavanje dnevnog reda, za držanje šutnje i vodit će zajedničke čine.

Premda je poglavareva zadaća da moli molitve prije ručka i da blagoslovi stol, ipak, bude li nazočan koji biskup, njemu će to prepustiti.

Poglavar će promicati mir, slogu, ljubav među članovima, službenike koji bi u čem zakazali opomenuti i nadzirat će da misionari ne izostave dan svete sabranosti u mjesecu.

Odgajat će duh braće poslužitelja i jednom mjesečno kroz oko pola sata držati duhovni nagovor i kroz drugo pola sata poučavati u kršćanskom nauku.

Raspodjeljivat će službe braći poslužiteljima, osim ako drukčije odredi generalni upravitelj, i moći će ih, ako zatreba mijenjati.

U zgodno vrijeme rasporedit će u skupštini svakome uloge služenja, kako što se tiče propovijedanja, tako i za ispovijedanje a i za obavljanje svetih služba, i nitko neće izmicati od određene zadaće, osim ako nadode opravdan i zakonit razlog koji odobri poglavar.

Neka u sakristiji brižno čuva knjigu zakladnih misa i drugu u koju se upisuju pridošle mise, i treću misa našega Pravila, i brinut će se, da se mise u primjereno vrijeme slave i propisno potpišu.

U vrijeme sabranosti navečer, kad se zatvore vanjska vrata, ključeve zadrži kod sebe; a poslije podne u vrijeme sabranosti, prema različnosti mjesta, postupat će po svojoj razboritosti.

Iz ovoga se lako razabire i sve drugo što pripada poglavaru.

Konačno, njemu se predaje vodstvo Sestrinstva sestara dobrotvornosti.

ČL. 55.

Slijede i drugi službenici i to zamjenik poglavara koji je i tajnik kuće i čuvar knjižnice i arhiva; zatim voditelj svetih poslanja i duhovnih vježbanja; te predstojnik hrama i sakristije, kojega je naročita zadaća da upisuje imena vjernika među pobožne štovatelje dragocjene Krvi; napokon staratelj za kućanstvo.

Za provedbu.

Dopoglavar zastupa odsutnoga poglavara i zamjenjuje ga. A ako bi služba poglavara bila nepopunjena, nadomješta ga predsjednik a dopoglavar vrši samo pripojene službe, to jest tajnika, arhivara i knjižničara.

Kao tajnik piše zapisnike skupština, službena pisma, a radi i drugo što odgovara ovoj zadaći. Kao arhivar čuva arhiv, a kao knjižničar čuvat će knjižnicu i neka ne dopusti da se knjige samovoljno iznose. A u potrebi neka napismeno zahtijeva obvezu da se popravi šteta, ako se je dogodila. Dopoglavaru podjeljuje se i vođenje Sestrinstva Marijinih Kćeri.

Upravitelj svetih misija neka čuva ono, što se tiče misije, i neka upotrijebi svu brižljivost, da se zapisi misija, ako ih ima, ispune, i ukoliko je potrebno u skupštini neka zahtijeva.

Neka u izdacima izbjegava skrajnosti i neka svom brižljivošću obdržava način naših misija kako s obzirom na oblik života tako i s obzirom na služenje prilagođeno okolnostima.

Voditelj misije u vršenju službe poglavar je, kome će drugi biti podložni od izlaska iz kuće misije sve uključivo do povratka.

Spomenuti upravitelj može po sebi bez skupštine, ali pošto ju je ipak upozorio, držati govor u mjestima obližnjima kući misije, i kako kažu 'predica di visita' propovijed pohoda, samo ako iz toga ne proizlazi ništa nezgodno.

Jednako će biti njegova zadaća da nastavi pisanje povijesti Ustanove i služenja, opisujući činjenice, koje treba zapamtiti ili su pobudne. Napokon vodi Bratstvo sv. Franje Ksaverskoga.

Upravitelj duhovnih vježba u skupštini radi o svemu što se tiče duhovnih vježba, o plaćanju pristojbe za hranu, o osobama koje treba primiti i o drugome što se čini da je korisno.

Njemu je slobodno, pa i bez skupštine, primiti u kuću jednog ili drugog, koji želi obaviti duhovne vježbe, upozorivši ipak ekonomu.

Ostalo se vidi u članu 30. i u Dodatku II. Konačno vodi Bratstvo sv. Alojzija Gonzage.

Predstojnik crkve, kojemu se pridodaje služba učitelja ceremonija, vodi obrede prema Obredniku naše Kongregacije, obdržava Rubrike Rimske Crkve i hvalevrijedne mjesne običaje i upozorava služitelje koje je odredio poglavar na ono, što treba raditi.

Obnavljanja i izdatke, osim uobičajenih, neka ne čini bez savjetovanja sa skupštinom. A može bez skupštine, ali upozorivši je, prihvaćati trodnevnice, sedmodnevnicke, devetnice, koje se nazivaju prigodne.

Konačno, neka razvija čašćenje dragocjene Krvi i neka čuva arhiv pobožnog Bratstva dragocjene Krvi. Napokon, pomagat će upravitelju duhovnih vježba u vođenju Bratstva svetog Alojzija Gonzage.

Neka ekonom drage volje pribavi zajednici ono što određuje Pravilo; i neka ne traži ono, što se njemu sviđa, nego ono, što zadovoljava zajednicu; a neka bude veoma brižan kad se radi o bolesnicima i o odjeći braće poslužitelja. A članovi neka paze, da ovo, što se ovdje propisuje, ne zloupotrebjavaju, i kako je rečeno, neka ne traže previše; trijeznost treba obdržavati. Ono što pretekne od stola, ekonom će se brinuti, da se podijeli kao milostinja siromasima.

I na svršetku, vodit će kongregaciju ratara i pomagat će upravitelju duhovnih vježba u vođenju Bratstva sv. Alojzija Gonzage.

Gdje nema upravitelja nekog pobožnog Bratstva, poglavar će nadopuniti sam ili po drugomu.

ČL. 56.

No sve od jednom izabire u vrijeme pohoda generalni voditelj, koji će zbog ove stvari provesti tajno glasovanje i sazvat će skupštinu.

Za provedbu.

Premda se službe običavaju mijenjati u vrijeme pohoda, ipak nije određeno vrijeme kroz koje će netko ostati u službi, i kao što generalni upravitelj može po svojoj prosudbi i razboritosti ukloniti članove iz kuće, to naime zahtijeva naše služenje, tako ih može ukloniti sa službe. Zato neka se nitko ne tuži, kada se to dogodi, nego neka svatko prihvati rasporedbe poglavara bez pritužbe.

ČL. 57.

Budući da se čvrstina djelatnoga života nalazi u tome, da se svi dijelovi među sobom slažu, zato će poglavar često pozivati članove u zajedništvo savjetovanja.

Za provedbu.

Skupština može biti formalna i glasovna. Formalna je onda, kada se radi o stvarima, koje treba zapamtiti (predati na raspravljanje), a poglavar ih priopćava, pa i na molbu posljednjeg misionara. A ako se radi o stvarima, za koje se ne traži vijećanje, skupština će biti glasovna bez prethodnog priopćenja i stvar se sređuje usmeno.

ČL. 58.

Mnogo toga je predano da se odredi na skupštini, a posebnim pravom njoj pripadaju dnevna djelatnost zajednice i sređivanje služba u hramu po primjerenom rasporedu, određivati važnije vremenite stvari, tražiti račune od upravitelja koji napuštaju zadaću izvan vremena pohoda. Zatim odrediti sveta služenja, ne samo u kući, nego kamo god naši budu pozvani, i odrediti članove koji će ih voditi i ispuniti; i napokon potražiti pomoćne služitelje iz obližnjih kuća, kada to bude potrebno.

Za provedbu.

Da se čini zajednice mogu pogodnije održavati, namjesto stalnog reda, što treba isključiti, u skupštini će se označiti vrijeme za raznolikost okolnosti, održavajući sljedeće:

Za spavanje određuje se sedam sati, bilo neprekidnih, bilo s prekidom, a u dnevnom redu naznačit će se osam. Za ispit savjesti prije ručka stavlja se četvrt sata, za podnevne molitve, ručak i odmor sat i tričetvrt; a gdje ih je brojem manje sat i pol, za povlačenje poslije spomenutog odmora, prema dobi godine, ne manje od pola sata i ne više od dva sata, za sveto razmatranje poslije kojeg slijede molitve vrijeme pola sata, za naukovanje jedan sat, za večeru i odmor sat i četvrt, za ispit savjesti i molitve koje slijede četvrt sata.

Zatim, znakovi sa zvoncem zajednice nastavljenim udarcima i kako kažu 'alla stesa' rastegnuto, kada je vrijeme ustajanja od sna, na molitve prije ručka, i na završetku povlačenja poslije podne. Daju se i drugi znakovi s nekoliko udaraca, kako vele 'a tochetti' za ispit savjesti prije ručka, na završetku odmora i ujutro i navečer, za razmatranje i za naukovanje, i napokon za povlačenje poslije večernjih molitava.

Raspored za crkvene službe bit će prilagođen posjetiteljima, a ono što se vrši za muške i ženske neka se ne obavlja kad padne mrak.

Gdje je konvikt, službe se vrše poslije podne, a drugdje mogu biti i ujutro. Kada se mijenja raspored, neka se na završetku stola prije čitanja martirologija navijeste promjene.

Među vremenite stvari, koje se dodjeljuju skupštini stavlja se također, ako stvar traži, određivanje bilježnika, pisara, graditelja, liječnika i sličnih, koji rade u Kongregaciji.

Kada se radi o dobrima Kongregacije, neka glasači paze, da ne prekorače granice ovlaštenja, a u dvojabama neka stvar podnesu generalnom upravitelju. Povrh toga neka imaju pred očima, da se ono, što je rečeno o upraviteljima s obzirom na crkvene kazne protiv onih koji otuđuju i njih tiče, ako se ogriješe na skupštini.

Kada upravitelju dobara prestane služba izvan pohoda, položivši račun o svojem upravljanju u skupštini, ako glasači pronađu da je propisno položen, neka potvrde, a ako pronađu da nečem treba prigovoriti, a s čime se upravitelj ne slaže, neka se stvar iznese u skorašnjem pohodu, ili neka se podnese generalnom upravitelju.

Nitko sam ne prihvaća služenje propovijedanja; a tko bude zamoljen, neka molbu podnese volji skupštine ili generalnog upravitelja, a koji će, ako nema nikakve smetnje, odobriti molbu.

Kada se na skupštini raspodjeljuju uloge, neka se sve zrelo odvagne da se dostojanstveno i plodno obavi samo služenje. Za misije neka se odredi samo mali broj poslenika, da odviše ne narastu troškovi. A za ispovijedanje, ako je potrebno, moći će se s pristankom ordinarija pozvati iz obližnjih mjesta odobreni iiskusni ispovjednici, koji će besplatno biti ugošćeni kod dobročinitelja.

Neka se misionari jedne i druge kuće, rado i brižno međusobno u služenju pomažu. A ako bi trebali podnijeti nešto neugodnosti, neka se sjete, da se trude na slavu Božju i za spas duša.

ČL. 59.

Neka skupština tajnim glasovanjem obavlja ono što joj je povjereno da čini, a ako bi slučajno glasovi bili jednaki na obje strane, neka se ponovi glasovanje, a ako se ni ovaj puta ne dođe do rješenja, neka se stvar koju treba riješiti podnese generalnom upravitelju. Sve što god od nekog značenja odluče, neka se upiše u zapisnik, da ne padne u zaborav.

Za provedbu.

U skupštini svi skupštinari imaju pravo iznijeti svoje mišljenje, i ako se svi slože, treba smatrati da je posao zaključen. A kada se izvrši pokus tajnim glasovanjem i ako stvar drugi put ostane neriješena, a odredba generalnog poglavara upravitelja ne može se čekati, kako se nekad događa u prihvaćanju neke misije, koja se ne može odgoditi, onaj koji ima u skupštini prednost pred drugima, neka nadoda svoj glas. A kad se stvari riješe svatko će ispuniti svoju ulogu.

Napokon, u formalnoj skupštini neka se ono, što je učinjeno upiše u knjigu skupština na ovaj način: Najprije se izloži posao, zatim se iznose prigovori, ako ih ima, potom kakvoća i količina glasova i konačno, glasači se potpisuju.

ČL. 60.

Slično će zadaća skupština biti da svake godine pošalje generalnom voditelju kratak zapisnik o stvarima, koje su, uz Božju pomoć, učinjene, a koje bude smatrala da ih treba preporučiti knjizi ljetopisa.

Za provedbu.

Mjeseca siječnja svake godine neka tajnik svake kuće pošalje generalnom tajniku povijesno izvješće kuće misije i služenja minule godine, a koje je skupština odobrila i potpisala, da ovjeri, da se unese u ljetopis Kongregacije.

NASLOV SEDMI UPRAVLJANJE CIJELOM KONGREGACIJOM.

ČL. 61.

Iz svega što je do sada spomenuto jasno je, da su pojedine kuće misije međusobno povezane i da su podložne jednoj upravi, a to je od velike koristi, i razastire put najširega rada u Gospodnjem vinogradu.

Za provedbu.

Premda se pojedine kuće misije promatraju kao jedna, ipak iz toga članovi neće smjeti iz jedne kuće u drugu prelaziti po svojoj volji, ili se miješati u poslove druge kuće.

Svaka kuća posjeduje ono što je njezino, i što pripada jednoj kući nije slobodno prenijeti u drugu, dapače, ozbiljno treba ukoriti one, koji sa sobom nešto nose.

ČL. 62.

Budući da se je ugledom Svete Stolice rodila Kongregacija, i ponosi se da je njezinoj vlasti ne samo po općem pravu, nego čvršćim vezom podvrgnuta i podložna, pravo je, da kuća misije koja postoji u gradu majci bude glava ostalih, i u njoj pod zaštitom njezina vrhovnog svećenika i poslušnošću boravi onaj koji treba da ovim djelom zakonito upravlja na službu božanskog Veličanstva i njegove Crkve.

Za provedbu.

U prvoj kući, koja se nalazi u gradu Rimu, obitava ne samo generalni upravitelj, nego i definitori i savjetnici.

Kongregacija nema posebnog zaštitnika, budući da je sam prvosvećenik taj, o kojem ovisi neposredno i na poseban način, no generalni upravitelj moći će imati posrednika nekog uzoritoga kardinala, da mu po volji preporuči poslove Kongregacije.

ČL. 63.

Generalni voditelj jednom izabran, ostaje doživotno, ima potpunu vlast, koja se ograničuje samo ovim zakonima.

Za provedbu.

Ako bi generalni upravitelj htio napustiti svoju zadaću, to neće smjeti, osim, ako dobije pristanak vrhovnog svećenika.

Generalni upravitelj čuvat će Pravila Kongregacije, koja se tiču suštine; a u ostalim stvarima ima vlast opraštanja, zbog opravdana razloga, kada to bude na dobrobit Kongregacije.

ČL. 64.

Brinut će se da svake godine ili barem svake treće godine pohodi pojedine kuće: tada će, određivši dan duhovne povučeniosti, članove skrovito pozivati; sve temeljito istražiti što god se tiče unutrašnje stege, ili svetih djela, ukrasa hrama, ili upravljanja službama; i sazavši tamo skupštinu, donijet će odluke kako već bude uputno.

Za provedbu.

Generalni upravitelj, prije nego što zbog pohoda ode iz Rima, moli blagoslov od vrhovnog svećenika. A na svoj će dolazak upozoriti poglavare kuća, koje namjerava pohoditi, i dat će zgodne upute, da nađe sve pripremljeno.

Neka u mjestu pohoda ne izostavi čin ugladenosti prema biskupu, vikaru i drugima po običaju.

Neka na pohodu uz brata laika ima sa sobom tajnika, kojega će moći uzeti i iz obližnjih kuća, ili u samoj kući koju pohađa, ali ne za stvari koje se njega tiču.

Posebni dan povučeniosti počinje navečer s nagovorom i pohodom presv. Sakramenta. Moli se 'Dodi Duše', tripudij 'Zdravo Marijo' i Očenaš na čast sv. Franje Ksaverskoga.

Sljedeći dan iznosi se živom riječju razmatranje, ne izostavljajući ono uobičajeno i daju se dvije pouke, jedna za misionare, druga za braću poslužitelje, a gdje je konvikt dodaje se treća za konviktorce.

Skroviti razgovor ne vrši se po redu, nego pohoditelj poziva jednog ili drugog prema nahodjenju, na izuzimajući nikoga, premda je iskušenik, ili brat poslužitelj.

U ovom razgovoru nastojat će upoznati ono, što se tiče obdržavanja Pravila, ispunjavaju li službenici zadaće vjerno, vrši li se služenje propisno s ozbiljnošću i revnošću, kakvo je stanje pobožnih djela, kakvo je zdravlje pojedinaca, kako se ponašaju braća poslužitelji i pruža li im se bez pretjerivanja ili nedostatka ono što propisuje Pravilo.

Ispituje knjigu skupština, a opomene, budu li potrebne, neka se vrše u Kristovoj ljubavi. Uklonit će zloporabe, ako su se uvukle, pobrinut će se da sve teče ispravno.

Neka pohoditelj pažljivo razgleda crkvu, žrtvenike, ispovjedaonice, sakristiju i sveti namještaj. Neka razvidi, obnavlja li se u određeno vrijeme Euharistija, i bolesničko ulje, obdržava li se i sja li čistoća i ukras Božje kuće, kako treba.

Pregledat će knjigu misnih obveza i pribilježiti će bude li što smatrao potrebnim.

Treba pohoditi i radionice, zgrade i drugo što bude zgodno.

Istražiti će jednako i aktivno i pasivno stanje svake uprave i opisat će pregled u knjigu koje je naslov 'pregled ekonomata'.

Neka pregleda i seoska, gradska i slična dobra. Tako i obavljene poslove, i one koje treba obaviti, isprave, zadužnice i drugo slično.

Neka pregleda popise kuća, knjižnice i arhiva, a i imovnike svih pokretnih stvari.

Dok to radi, neka raspoređuje odluke koje treba izdati, ili neka ih i preda na izvršenje, a što bude obavljeno potvrditi će potpisom svojim i tajnika pohoda i položiti u arhiv na svoje mjesto.

Skupština se može razdijeliti na razne sjednice, baveći se npr. prvo pobožnim djelima, zatim svetim služenjima, poslije crkvom, sakristijom, zatim upravama i tako ostalim, i kada bude trebalo, stavlja se dodatak.

Napokon, raspodijelivši službe ili potvrdivši ih, ili imenovavši ih privremeno, pohoditelj i skupštinari i tajnik pohoda potpisuju se, i stavlja se pečat.

Kad završi skupština kao gore, svi se sabiru u crkvi i pjeva se Ambrozijev himan.

U vrijeme pohoda, ujutro i navečer čitaju se kod stola Pravilo sa sadašnjom provedbom, način naših misija i duhovnih vježba, pravila braće poslužitelja, upute koje se nalaze u Obredniku naših crkava, pravila pobožnih djela, a gdje je konvikt, pravila konviktoraca.

Pohoditelj će moći na početku pohoda sebi pridržati sve uprave.

Prehrana će biti kao obično i samo prvog i posljednjeg dana dopušta se dodati jedno jelo.

Pohoditelj će u svojoj službi upotrijebiti toliko dana, koliko bude smatrao da je potrebno; a bude li potrebno, može i obustaviti pohod i dovršiti ga po drugom misionaru, ili poslije pohoda drugih kuća; a skupština se završava samo kada se obavi pohod, i izmoli 'Tebe Boga'.

Osim pohoda o kojem se radi, može generalni upravitelj obaviti izvanredni, i povjeriti ga nekom članu, bez ikakva prethodna navještaja itd.

Prigodom pohoda nema sastanaka naukovanja i svi pomažu pohoditelju prema njegovu nalogu; a kada završi pohod ili se prekine, ponovo se održava.

Kada se pohod obustavi, skupština ovisi o pohoditelju, koji će napismeno dati one ovlasti, za koje bude smatrao da je prikladno.

Pohod prve kuće generalni upravitelj obaviti će osobno, uz pomoć drugih, koje smatra prikladnima, a druge kuće, kako smo napomenuli, moći će pohoditi i po drugim prikladnim misionarima koje dobro poznaje.

U ovom će slučaju dati pismo za pohoditelja s izričitim ovlastima, i upozorit će poglavara kuće koju treba pohoditi o povjeravanju.

A pro-pohoditelj, prije nego što započne dan svetog sabranja, pokazat će spomenuto pismo, koje će trebati prepisati u knjigu skupština; i kada završi pohod, o svemu što je obavljeno položiti će račun generalnom upravitelju. Ako u vrijeme pohoda nastane kakva dvojba, pitat će generalnog upravitelja; u međuvremenu neka nastavi pohod.

Neka generalni upravitelj kod sebe zadrži pregled čina pohoda za ispravno upravljanje kućama.

ČL. 65.

Slobodno mu je da svoju ulogu povjeri nekom drugu i da namjesničku vlast, osobito u udaljenim mjestima povjeri; i prava koja su dana redovitim skupštinama umanjiti, kada to savjetuje potreba ili je zgodno.

Za provedbu.

Kada generalni upravitelj po savjetu generalne uprave izabire nekog misionara za svojeg posebnog vikara, određuje pokrajinu i preda mu tiskanu povelju u kojoj se naznačuje zadaća, poimence se naznačuju kuće, koje mu se moraju podlagati i izražavaju se ovlasti koje mu namjerava dati, zadržavši izvornik u generalnom arhivu.

Ovlasti koje se običavaju davati ili su sve, ili samo neke: 1) Odrediti kuću konvikta i kušnje. 2) Primiti kandidate u Kongregaciju. 3) Otpustiti svoje podložnike koji još nisu potvrđeni, ako se utvrdi da nisu prikladni. 4) Ispitati i predložiti skupštini generalne uprave one, koje smatra da su vrijedni potvrde, ili da se otpuste. 5) Odrediti što god se tiče ređenja konviktoraca ili odobrenja članova za ispovijedanje, prije nego se predlože ordinariju. 6) Pohoditi sebi podložne kuće, obdržavajući gore izloženi način. 7) U svojim granicama odrediti pojedincima postaju i službe. 8) Prihvaćati trajne zapise prema onome, što je već rečeno i slično.

Neka posebni vikar pazi, da ne prekorači granice svoje jurisdikcije; neka zadrži u snazi Pravilo i Provedbu i kada je potrebno, neka opći s generalnim upraviteljem.

Neka barem svake godine u mjesecu siječnju položi generalnom upravitelju o svemu kratak račun. Napose će naznačiti, koliko ih je minule godine ušlo u Kongregaciju, s imenom, prezimenom, domovinom, biskupijom, imenom roditelja, danom rođenja i krštenja, i da li u kušnju ili u konvikt. Neka osim toga nadoda nešto o sposobnosti pojedinaca i o njihovu načinu života itd. Povrh toga će pribilježiti, da li je tko god napustio Kongregaciju, ili je preminuo, sa svojim okolnostima, i konačno, pregled godišnje povijesti.

Gdje bude imenovan posebni vikar, njemu se šalje okružno pismo, a on ga šalje sebi podložnim kućama.

Zadaća je posebnog vikara također da bira u slučaju smrti generalnog upravitelja. Zadaća mu ne prestane smrću generalnog upravitelja, nego samo opozivom.

Odredi li generalni upravitelj nekog misionara za poseban slučaj, taj ne preuzima nikakav naslov i kad ispuni ono što mu je povjereno, prestane njegovo ovlaštenje.

Kada generalni upravitelj povećava ili smanjuje ovlasti skupštine neke kuće, to će učiniti preko pisma, koje treba pročitati na skupštini i prepisati ga.

ČL. 66.

Neka se u zgradama Grada čuva jednak raspored života i služba kao i u drugima; i one koje izabere da tamo obavljaju službe zajednice, neka ih uzme i za vođenje poslova cijele Kongregacije, to jest, prva četiri druga za odlučivanja u stvarima, a daljnja tri za savjetovanje.

Za provedbu.

Kako one, koje generalni upravitelj uzima za službe u prvoj kući, uzima također za savjetovanje i odlučivanje, tako neka uloži svu brigu u izabiranju muževa razboritih, učenih iiskusnih; ovo veoma mnogo pridonosi za dobrobit Kongregacije. I premda ih generalni upravitelj može ukloniti sa službe, no ipak, to neće činiti nerazumno. A ako nekomu prestane služba u prvoj kući, u isto vrijeme prestane mu služba definitora ili savjetnika.

Definitori i savjetnici, premda se pošalju drugamo, zadržavaju ipak sjedište u prvoj kući, u kojoj, osim sobe, kao i drugi, imaju također sobu službe. Generalni upravitelj i biskupi imaju i primaću sobu i brata poslužitelja.

ČL. 67.

Definitori će, kako je to jasno iz samoga naziva, imati pravo odlučivanja, a savjetnici ne tako, jer definitori se uzimaju kao vjerodostojni svjedoci u stvarima o kojima se radi; ali ako tko god od njih bude odsutan, po redu nadolaze drugi poslije njega tako, da bude s njima i s voditeljem pet glasova.

Za provedbu.

Kad kojega od definitora nema, neka se samo za taj put uzme za odlučivanje u zboru prvi od savjetnika po redu, a za savjetovanje stariji od potvrđenih misionara, koji borave u Rimu.

Definitori i savjetnici mogu se s dopuštenjem generalnog upravitelja u službi kuće poslužiti djelom kojeg prikladnog misionara.

ČL. 68.

Spomenute, dakle, drugove, kada bude potrebno, voditelj će sazvati, i dopustiti će da odlučuju o svemu o čemu bude htio. No, neke stvari većega značenja, sam, bez skupštine, ne smije rješavati: takva su, ponajprije pitanja koja mogu nastati možda s obzirom na naše zakone i običaje; zatim osnivanje novih zgrada misije i osnovanih ukidanje; zatim, otpuštanje iskušanog člana, koji znajući i htijući učini prekršaj, zbog kojeg zavređuje, kao škodljivi ud, da bude otkinut od tijela. Neka u toj stvari prema svojoj razboritosti veoma oprezno postupa; i neka ovakvu stvar ne iznosi pred skupštinu, da o njoj rasuđuje prije, nego što upotrijebi sve razloge blagosti.

Za provedbu.

Ono što se radi u skupštini generalne uprave upisuje se u knjigu odvojenu od knjige zborovanja rimske kuće.

Generalni upravitelj može, i ako je odsutan, sazvati skupštinu generalne uprave određujući stvari za pretresanje, ali odlučivanje neće imati snagu osim ako ga potvrdi sam generalni upravitelj.

Osim onoga, što je prema Pravilu na redu da se raspravi, neka se generalni upravitelj pobrine da u važnijim stvarima sazove skupštinu.

U rješavanju dvojba s obzirom na Pravilo neka skupština pazi na duh Pravila. A kad se izvrši odlučivanje, neka generalni tajnik pošalje okružnicu predsjednicima svih kuća, da se prepíše u knjigu skupština.

Kada se radi o novom osnutku, neka glasači vide, je li sve ide prema Pravilu, a ako se predloži više osnivanja, neka proberu ono, koje je prilagođenije promicanju slave Božje, i spasenju duša. A svečani ulazak običava biti s misijom ili s duhovnim vježbama ili barem trodnevnicom molitava i propovijedi.

Treba li napustiti neku kuću misije, neka se dobro odvagnu razlozi, koji nagone na takav čin; i ako se vidi da su opravdani, donošenjem odluke podnosi se odreknuće. A ono što pripada Kongregaciji, generalni će upravitelj prema svojoj razboritosti dodijeliti ostalim kućama.

Generalni upravitelj ima pravo otpustiti članove koji još nisu potvrđeni u Kongregaciji, kada utvrdi da nisu prikladni. A potvrđeni se ne mogu otpustiti, nego samo u skupštini generalne uprave.

Već sada, ako se možda dogodi, da se netko od naših koji je potvrđen u Kongregaciji, teško ogriješi, generalni će upravitelj upotrijebiti sredstva, koja bude smatrao da su prikladna i spasonosna, da se krivac opameti. No, ako ne bude nikakve nade u popravak, neka pristupi trima opomenama i konačno, ako (krivac) neće sam odstupiti, neka stvar podnese skupštini generalne uprave u kojoj će zrelo i dobro sve razmotrivši i kroz sedam dana zazivajući u privatnom mjestu svjetlo Duha Svetoga, ako stvar bude tražila, potvrditi konačnu odluku otpuštanja protiv koje nema priziva. Odluku treba pojedincu napismeno priopćiti po generalnom tajniku, da se u određeni dan provede. Ali ako slučaj (od čega neka Bog odvрати) ne trpi odgode, generalni upravitelj će, izostavivši pokuse, sazvati skupštinu, razmotriti i dokazati stvar, zazvati pomoć božanskog Duha Svetoga i potpisati odluku otpuštanja bez priziva.

Kada netko izlazi iz Kongregacije, generalni tajnik upozorit će, bude li potrebe, poglavare svih kuća općenito samo potvrđujući, da dotični pojedinac ne pripada više Kongregaciji.

ČL. 69.

Treba održavati i ovo, da je predsjednik prve kuće također Zamjenik generalnog voditelja; i tamo se druga dva služitelja određuju, od kojih je jedan u prokuraturi, a drugi je tajnik Kongregacije. Ovima pridolazi socius, koji ima obvezu izrađivanja ljetopisa misija.

Za provedbu.

Kao što je predsjednik prve kuće također redovito zamjenik generalnog upravitelja, tako je poglavar te kuće generalni prokurator, a dopoglavar je generalni tajnik, a upravitelj svetih misija pisac je ljetopisa Kongregacije.

Vice-generalni upravitelj pomoćnik je generalnog upravitelja i obavljat će sve, što mu bude povjereno.

Generalni prokurator obavlja vremenite poslove cijele Kongregacije, koje treba obaviti u Rimu i radi kao blagajnik Kongregacije. Kod sebe će imati pregled o učinjenim stvarima ili koje treba učiniti, treba da upotrijebi svu brigu u njihovu obavljanju. Za tu službu neće zahtijevati ništa, a od upravitelja neka traži samo troškove za pisma koji su učinjeni ili će biti učinjeni.

Generalni tajnik ne samo da će čuvati kućni arhiv, kao dopoglavar, nego i generalni arhiv u kojem će biti knjiga skupština generalne uprave, drugi pak o Fundacijama, u kojem su upisane potrebne i korisne obavijesti; treći konviktoraca, četvrti iskušnika i potvrđenih s primjedbama o sposobnostima i drugim što je prikladno i napokon knjigu naših preminulih.

Generalnom tajniku dodjeljuje se upravljanje dobrima koja se tiču generalne uprave o kojima će polagati račun samom generalnom upravitelju. Prihodi ovih dobara služe za opće izdatke i potrebe Kongregacije, kako bude prosudio sam generalni upravitelj.

Pisac ljetopisa sam ili po drugome, pošto svake godine prikupi vijesti Kongregacije i svetih služenja, nastavlja povijest sa svojim popisom preminulih, ako ih ima. Kada će svezak moći biti upotpunjen predaje ga u tisak, označivši stranice tekućim arapskim brojevima sve dok se ne načini svezak i od toga jedan primjerak šalje pojedinim kućama naše Kongregacije.

ČL. 70.

Kad umre vrhovni voditelj, ključeve ustanove drži spomenuti zamjenik voditelja, koji će se pobrinuti da se pojedinim kućama što prije pošalju pisma, da se, pošto su kroz sedam dana obavljali molitve da zadobiju nebesko svjetlo, propisno i ispravno obavi izbor što dostojnijega muža nasljednika.

Za provedbu.

Zamjenik voditelja ostaje u službi s definatorima i savjetnicima sve dok novo izabrani generalni upravitelj ne prihvati i ima jednake ovlasti, koje Pravilo dodjeljuje generalnom upravitelju. Ovaj će ponajprije vrhovnog svećenika obavijestiti o smrti i zamoliti blagoslov za novoga generalnog upravitelja kojega treba izabrati u roku od šest mjeseci i moli da se odredi koji Uzoriti, koji će u njegovo ime prisustvovati izboru.

Povrh toga, preko generalnog tajnika šalje pojedinim predsjednicima kuća misija uobičajenu okružnicu o posmrtnim molitvama, a na završetku upozorava drugove o izboru koji treba učiniti i o molitvama koje treba prije toga obaviti. Kad predsjednik dobije okružnicu, pročita je kao obično, unosi je u knjigu skupština, a kad prođe osmi dan od ukopa preminuloga, navijestit će sedmodnevnicu, koja se slavi nakon molitava prije ručka. A moli se: 'O dođi Stvorče', tri Zdravo Marijo Bezgrješnoj Djevici i Očenaš sv. Franji Ksaverskomu.

ČL. 71.

Napokon neka se brižljivo obdržava ono, što o izborima određuje kanonsko pravo, uklonivši svako častoljublje ili pristranost.

Za provedbu.

Izbor se vrši listićima. A izbornici su:

1. Posebni vikari.
2. Jedan misionar za svaku pokrajinu (provinciju), kojega izaberu odobreni misionari pokrajine, a koji se može uzeti, ako se tako želi, i iz druge pokrajine.
3. Definitori i savjetnici, koji svi u ovom poslu imaju u skupštini odlučujući glas.

Izabrati se mogu svi misionari koji su već kao potvrđeni u Kongregaciji proveli deset godina, i koji su navršili trideset godina i koji su pohvalno obnašali dužnost Kongregacije.

Neka izbornici u biranju oprezno postupaju i između sviju neka izaberu onoga, koji se odlikuje vrlinom i mudrošću, a naročito blagošću, susretljivošću, ljubavlju, revnošću i izvrsnom razboritošću i dostojanstvom, to naime traži narav Kongregacije koja je bez ikakvog veza ustanovljena za svjetovni kler.

Kad se približi određeni primjeren dan, izbornici se saberu u Rimu, a ako netko od pozvanih još nije došao, neka se ne čeka, nego obavivši sedmodnevnicu i odslavivši misu o *Duhu Svetomu*, izbornici se sastaju u uobičajenom mjestu i kad izmole - *O dođi Stvorče* - , i zatvore vrata, u nazočnosti Uzoritog izaslanika vrhovnog svećenika, svi sjedaju i kad izaberu posebnog tajnika za pisanje zapisnika, svatko predaje Uzoritomu svoj listić zatvoren i potpisan, na kojem je unutra ime i prezime onoga, kojega smatra za sposobnijega muža i prikladnijega za obnašanje ove vrhovne zadaće. Zatim, prebrojivši sve listiće, koje po nalogu Uzoritoga otvara poseban tajnik, ispituju se; i onaj tko je ispred drugih s dvije trećine glasova svih nazočnih izbornika, bit će izabran za generalnog upravitelja. No, ako nitko ne dobije toliko, pošto se molitvama zazove Božja pomoć, ponavlja se izbor, a poslije trećeg izbora bit će izabran onaj, koji pred drugima ima barem jedan glas iznad polovice nazočnih izbornika.

Ako je onaj koji je izabran, nazočan, i ako prihvati, njegovo se ime objavljuje, i u pratnji sviju iz zajednice u crkvi se pjeva - *Tebe Boga* - i podjeljuje se blagoslov s presv. Sakramentom.

Izabrani polaže istog dana ili sljedećeg ispovijest vjere i polaže zakletvu da će vjerno ispunjati zadaću i da će štiti prava Kongregacije; zatim polazi u ured generalne uprave i preuzima ga u posjed. Poslije toga sjedne, i prima izraz pokornosti od sviju iz zajednice, od koje mu jedan za drugim po redu poljubi ruku. Zatim imenuje, bude li mu po volji, ili potvrdi, ili svojim izjavljuje službenike prve kuće ili definitore i savjetnike, posebne vikare, koji svi, kada prihvate, polažu ispovijest vjere i na završetku, upisavši sve u zapisnik i pročitavši, Uzorit, generalni upravitelj, definitori i savjetnici, posebni vikari, pridruženi misionari i na posljednjem mjestu tajnik, svi se potpišu i završava se skupština.

Ako izabrani nije u Rimu, prihvaćanje može poslati po pismu i ostalo obaviti po zastupniku obdržavajući ono, što bude htio da se obdržava. A ispovijest vjere i zakletvu položiti će čim prije mogne u skupštini generalne uprave.

Ako se izabrani odmah odrekne, i odreknuće bude na skupštini prihvaćeno, bit će izabran onaj, koji mu je najbliži po izboru.

Novi generalni upravitelj predstavlja se vrhovnom svećeniku i izražava njemu i Sv. Apostolskoj Stolici posebnu privrženost i poslušnost i zamolit će za sebe i za cijelu Kongregaciju apostolski blagoslov; i neka ne izostavi čine uljudnosti, koji su uobičajeni u sličnim slučajevima.

Tko treba da ode iz Rima, otići će u roku od petnaest dana. A izdaci puta pri dolasku i odlasku bit će na trošak odnosnih kuća. A u ostalome prve kuće.

ZAKLJUČAK PRAVILA.

Ovo smo smatrali da treba napose odrediti, a kad bi se to prekršilo, Kongregacija se ne bi mogla dugo održati, dapače, upala bi brzo u pogibelj, ili bi sigurno skrenula sa svojega prvobitnog ustanovljenja. Preostaje da se Presvetom Božjem Veličanstvu upravljaju ustrajne molitve, da bude uz slabe pokušaje našega nastojanja; i neka ovaj vrt najnovijega nasada, koji je sam on uspostavio posebnim dobročinstvom, natapa prečistom Krvlju svoga Krista, učinivši ga dionikom djela, koja Otkupiteljevom snagom neprestano pridonose sveopćoj Crkvi: *A ja sam kao jarak prekopan od rijeke i kao vodotok doveden u perivoj. I rekoh: 'Natopit ću vrt svoj i navodnit ću cvijetnjake svoje'. I gle, od jarka mojega rijeka postade, a od rijeke more mi nastade.* (Sir, 24,30-31) Tada će naime naši svećenici donijeti najradosnije i najpoželjnije plodove rada, kojima će i Boga obradovati i hraniti ljude, i prirediti bolesnima lijek; i napokon će moći izraziti sliku čudesne one plodnosti, koju je naslutio Ezekijel: *Duž potoka na obje stran rast će svakovrsne voćke: lišće im neće otpadati i s njih neće nestajati ploda; svakog će mjeseca roditi novim plodom, jer im voda dotječe iz Svetišta. Plod će njihov biti za jelo, a lišće za lijek.* (Ez. 47,12)

Zaključak.

Svatko će se pobrinuti da zajedno s Pravilom sebi zadrži ono što je izloženo za provedbu. Neka nikomu ne dosadi održavanje propisa, jer će se žrtva vlastite volje prelijevati na slavu Božju, za dobrobit Kongregacije i na njegovu vlastitu duhovnu korist. Tko bi drukčije mislio, neka se u ime Gospodnje uputi drugim putem. Jer nisu svi proroci itd. kaže Apostol.

SLAVA BOGU I JANJETU.